



Rozvoj cestovního ruchu ve vybrané lokalitě

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R175 – Ekonomika a management služeb - Cestovní ruch
Autor práce: **Veronika Podhorská**
Vedoucí práce: Ing. Lenka Červová, Ph.D.





Zadání bakalářské práce

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Veronika Podhorská**
Osobní číslo: E16000140
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: B6208R175 – Ekonomika a management služeb – Cestovní ruch
Zadávající katedra: katedra marketingu a obchodu
Vedoucí práce: Ing. Lenka Červová, Ph.D.
Konzultant práce: Mgr. Dana Štefáčková
Dům Českého Švýcarska, o. p. s. , marketingové oddělení a PR

Název práce: **Rozvoj cestovního ruchu ve vybrané lokalitě**

Zásady pro vypracování:

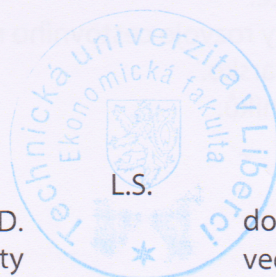
1. Stanovení cílů bakalářské práce.
2. Teoretická východiska - faktory rozvoje cestovního ruchu, regionální rozvoj.
3. Charakteristika NP České Švýcarsko.
4. Analýza spokojenosti návštěvníků.
5. Formulace závěrů.

Seznam odborné literatury:

- MORRISON, Alastair M. 2013. *Marketing and Managing Tourism Destinations*. New York: Routledge. ISBN 978-0-203-08197-6.
- PALATKOVÁ, Monika. 2011. *Marketingový management destinací*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3749-2.
- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. 2014. *Ekonomika turismu: Turismus České republiky*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3643-3.
- RYGLOVÁ, Kateřina. 2009. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. vyd. Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-80-7418-028-6.
- PROQUEST. 2018. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2018-09-30]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz/>

Rozsah práce: min. 30 normostran
Forma zpracování: tištěná / elektronická
Datum zadání práce: 1. října 2018
Datum odevzdání práce: 31. srpna 2020

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan Ekonomické fakulty



doc. Ing. Jozefína Simová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2018

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Ing. Lence Červové, Ph.D., za vstřícnost a ochotu, s níž mi poskytovala cenné rady a připomínky během zpracování této bakalářské práce. Dále děkuji vedoucí marketingového oddělení obecně prospěšné společnosti České Švýcarsko Mgr. Daně Štefáčkové za poskytnuté informace sloužící jako podklad při psaní práce. Velké díky patří také mé rodině, která mi byla po celou dobu studia velkou oporou.

Rozvoj cestovního ruchu ve vybrané lokalitě

Anotace

Bakalářská práce se zabývá rozvojem cestovního ruchu ve vybrané lokalitě, kterou je České Švýcarsko. Jejím cílem je na základě teoretických znalostí, interních materiálů a analýzy spokojenosti návštěvníků navrhnout možné kroky pro rozvoj cestovního ruchu na daném území. Bakalářská práce je rozdělena na část praktickou a teoretickou. Teoretická část se nejprve zaměřuje na vymezení cestovního ruchu, faktory podporující rozvoj cestovního ruchu, regionální rozvoj a trvale udržitelný rozvoj. Dále popisuje pojem destinace, rozvoj cestovního ruchu v Ústeckém kraji a problematiku národních parků. Praktická část se poté věnuje vybrané destinaci, v rámci, které byla tato bakalářská práce zpracována. Zde je tato destinace vymezena a jsou stanoveny předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Dále je v této kapitole popsána materiálně-technická základna a destinační management, který je ve vybrané lokalitě uplatňován. Poslední část této práce je věnována analýze spokojenosti návštěvníků s touto lokalitou. Na základě provedené analýzy jsou pak navržena doporučení pro další rozvoj cestovního ruchu v této destinaci.

Klíčová slova

Cestovní ruch, destinace, destinační management, národní park, udržitelný rozvoj

Tourism Development in the Selected Region

Annotation

This bachelor thesis deals with the development of tourism in the selected region, which is Bohemian Switzerland. The aim of this bachelor thesis is to propose possible steps for tourism development in the selected region based on theoretical knowledge, internal materials and visitor's satisfaction analysis. The bachelor thesis is divided into practical and theoretical part. The theoretical part is focused on the definition of tourism, factors supporting the development of tourism, regional development and sustainable development. It also describes the concept of destination, the development of tourism in the Ústecký region and the issue of national parks. The practical part of this bachelor thesis follows with presenting the chosen destination. This destination is defined and the prerequisites for the development of tourism are set. Furthermore, this chapter describes the material-technical base and destination management that is applied in this area. The last part of this bachelor thesis is devoted to the analysis of visitor's satisfaction with this destination. Based on this analysis, recommendations for further development of tourism in this destination are proposed.

Key Words

Destination, destination management company, national park, sustainable development, tourism

Obsah

Seznam zkratk.....	10
Seznam obrázků.....	11
Úvod	12
1. Cestovní ruch.....	14
1.1 Faktory a předpoklady ovlivňující rozvoj cestovního ruchu.....	15
1.2 Regionální rozvoj a jeho význam pro cestovní ruch.....	16
1.3 Trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu.....	17
2. Destinační management.....	20
2.1 Destinační management a organizace, které ho zajišťují.....	22
2.2 Rozvoj cestovního ruchu v Ústeckém kraji.....	24
2.3 Národní parky v kontextu managementu destinací.....	25
3. Rozvoj cestovního ruchu v Českém Švýcarsku.....	28
3.1 Vymezení destinace.....	28
3.2 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu v Českém Švýcarsku.....	30
3.2.1 Přírodní faktory pro rozvoj cestovního ruchu.....	30
3.2.2 Kulturní a společenské předpoklady rozvoje cestovního ruchu	31
3.3 Materiálně-technická základna.....	31
3.3.1 Doprava.....	31
3.3.2 Ubytovací zařízení	34
3.3.3 Stravovací zařízení.....	35
3.3.4 Sportovně – rekreační služby a kulturní zařízení.....	35
3.3.5 Služby zprostředkovatelů.....	36
3.3.6 Doplnkové služby	36
3.4 Turistické atraktivity	36
3.5 Destinační management Českého Švýcarska	37

3.5.1	České Švýcarsko, o. p. s.	37
3.5.2	Destinační fond	38
3.5.3	Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	39
3.5.4	Rozvoj přeshraniční spolupráce	39
4.	Analýza spokojenosti návštěvníků Českého Švýcarska	41
4.1	Analýza zjištěných dat	42
4.2	Zhodnocení dotazníkového šetření.....	53
4.3	Návrhy a doporučení	55
	Závěr.....	57
	Seznam použité literatury	59
	Seznam příloh.....	63
	Přílohy	64

Seznam zkratek

CR	Cestovní ruch
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DF	Destinační fond
DMC	Destination Management Company
DÚK	Doprava Ústeckého kraje
EDEN	European Destination of Excellence
EFTEC	Economics for the Environment Consultancy
EU	Evropská unie
EVVO	Enviromentální vzdělávání, výchova a osvěta
HDP	Hrubý domácí produkt
HÚZ	Hromadná ubytovací zařízení
CHKO	Chráněná krajinná oblast
NP	Národní park
TIC	Turistická informační centra
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNWTO	United Nations World Tourism Organization

Seznam obrázků

Obrázek 1: Hlavní sektory průmyslu cestovního ruchu	14
Obrázek 2: Schématické znázornění předpokladů cestovního ruchu	15
Obrázek 3: Roviny trvale udržitelného rozvoje.....	18
Obrázek 4: Destinace turismu a jejich vazba na motivaci a vzdálenost.....	21
Obrázek 5: Hustota zalidnění na km čtvereční ve státech EU.....	27
Obrázek 6: Hranice destinace České Švýcarsko.....	29
Obrázek 7: Turistické regiony ČR.....	29
Obrázek 8: Trasa silnice I/13 a silnice I/62	32
Obrázek 9: Příjezdové silnice do města Krásná Lípa	32
Obrázek 10: Mapa Dráhy NP	34
Obrázek 11: Věkové složení respondentů	42
Obrázek 12: Způsoby získávání informací o Českém Švýcarsku	44
Obrázek 13: Frekvence návštěv.....	45
Obrázek 14: Zdrojové regiony příjezdů.....	46
Obrázek 15: Způsoby získávání informací pro výlety.....	47
Obrázek 16: Důvod návštěvy	48
Obrázek 17: S kým nejčastěji přijíždějí návštěvníci do této destinace.....	49
Obrázek 18: Způsob dopravy	50
Obrázek 19: Povědomí respondentů o veřejné dopravě	51
Obrázek 20: Hodnocení jednotlivých faktorů na hodnotící škále	52
Obrázek 21: Doporučení Českého Švýcarska známým.....	53

Úvod

Cestovní ruch je v současné době významnou složkou terciárního sektoru pro řadu vyspělých států. Podílí se na zvyšování hrubého domácího produktu, vytváří nová pracovní místa a tím zvyšuje životní úroveň. Je také důležitým zdrojem pro ekonomicky a sociálně méně vyspělé regiony, pro které je rozvoj cestovního ruchu perspektivním zdrojem příjmů a hlavním podporovatelem investičních aktivit. Rozvoj cestovního ruchu však vytváří značný dopad na životní prostředí, proto je v současné době důležité vyvíjet takové aktivity, které budou podporovat rozvoj udržitelného cestovního ruchu, který nebude narušovat životní prostředí a kulturu dané destinace.

Cílem této bakalářské práce je na základě teoretických znalostí, interních materiálů a analýzy spokojenosti návštěvníků navrhnout možné kroky pro rozvoj cestovního ruchu na území regionu České Švýcarsko. Jádrem tohoto turistického regionu je Národní park České Švýcarsko, který je v turistickém a marketingovém pojetí chápán jako širší oblast Labských pískovců a oblasti Šluknovského výběžku.

Teoretická část je rozdělena do dvou kapitol. První kapitola nejprve definuje samotný pojem cestovní ruch. Dále se zaměřuje na faktory ovlivňující rozvoj cestovního ruchu a na regionální rozvoj a jeho význam pro cestovní ruch. Poslední část této kapitoly se zabývá definicí udržitelného cestovního ruchu a jeho pozitivy a negativy.

Druhá kapitola nejprve vysvětluje pojem destinace a problematiku spojenou s jejím vymezením. Následně je zde popsán význam destinačního managementu a jeho řízení tzv. destinační agenturou, která může existovat na lokální, regionální, národní a kontinentální úrovni. Je zde představena Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014–2020, která poté přechází v charakteristiku problematiky cestovního ruchu na území Ústeckého kraje. V poslední řadě tato kapitola charakterizuje zákonné vymezení pojmu národní park a seznamuje čtenáře se čtyřmi národními parky, které byly zřízeny na území České republiky. V závěru této kapitoly je také popsáno rekreační a turistické využívání národních parků a je zde zmíněna studie pro rozvoj cestovního ruchu na území národních parků, která byla vydaná společností EFTEC.

Následující část je pak věnována charakteristice cestovního ruchu na území regionu České Švýcarsko. Tato kapitola se nejprve zaměřuje na přesné vymezení této destinace

z marketingového pohledu, dále je zde popsán přírodní, kulturní a společenský předpoklad pro rozvoj cestovního ruchu a také materiálně-technická základna, která podrobně popisuje nabídku ubytovacích, stravovacích, sportovně-rekreačních služeb a služeb zprostředkovatelů. Tato část také popisuje hlavní turistické atraktivity vybrané destinace. V závěru samotné charakteristiky této oblasti je popsáno, jakým způsobem funguje destinační management v této destinaci, který je řízen Českým Švýcarskem, o. p. s., zabývajícím se rozvojem šetrného cestovního ruchu, rozvojem přeshraniční spolupráce a v neposlední řadě také spravuje destinační fond.

Poslední část této bakalářské práce je věnována samotné analýze spokojenosti návštěvníků, která probíhala pomocí strukturovaného dotazníku. V závěru jsou poté uvedeny návrhy a doporučení autorky na zlepšení rozvoje cestovního ruchu v této destinaci.

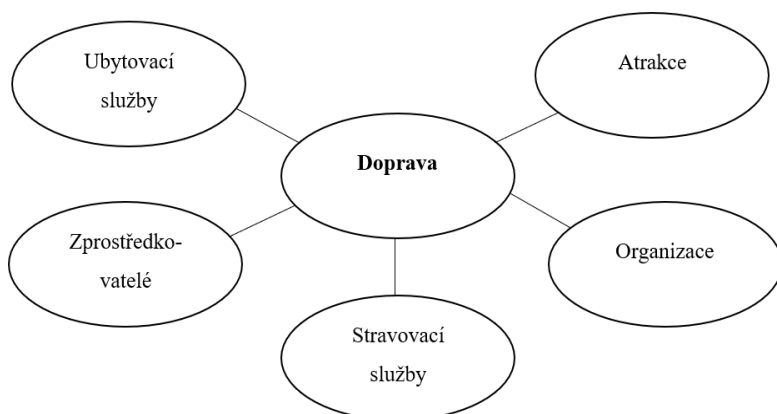
1. Cestovní ruch

Cestovní ruch je průmyslem, který je pro spoustu zemí významným zdrojem jejich ekonomického a společenského růstu:

- podílí se na tvorbě HDP,
- vytváří nová pracovní místa,
- je významným zdrojem deviz,
- pomocí daní tvoří příjmy státního rozpočtu,
- eliminuje kulturní bariéry a odstraňuje předsudky,
- je významným potenciální prvkem rozvoje regionů.

Je možné setkat se s mnohými definicemi a přeci žádná z nich nedokáže pojem cestovní ruch stanovit jinak než zcela vyčerpávajícím způsobem, neboť se jedná o mnohostranný společenský ekonomický jev. Literatura považuje za hlavní mezník v definování cestovního ruchu definici Světové organizace cestovního ruchu UNWTO, která vymezuje tento pojem jako „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanoveno, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“ (Ryglová et al., 2011).

Ryglová (2009) uvádí, že cestovní ruch lze chápat jako sektor poskytující souhrn služeb, které jsou spojené s cestováním. Tyto služby lze charakterizovat následujícími sektory – sektor ubytovací, sektor turistických atrakcí, sektor dopravy, sektor zprostředkovatelů cestovního ruchu a sektor destinačních organizací. Jejich vzájemné propojení znázorňuje obrázek č.1.

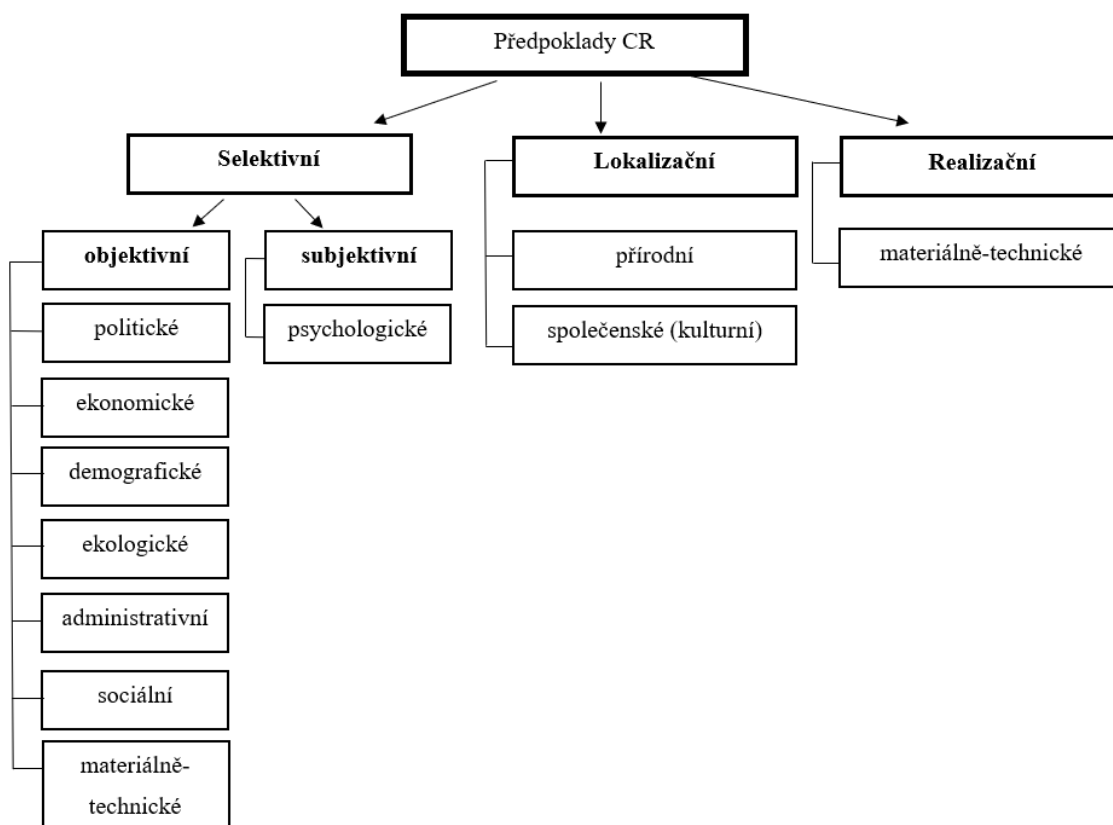


Obrázek 1: Hlavní sektory průmyslu cestovního ruchu
Zdroj: Ryglová, 2009

Cestovní ruch se řadí mezi největší světového průmysly a zasahuje do několika dalších sektorů a oblastí. Aby se však cestovní ruch mohl rozvíjet, musí být splněny faktory, které rozvoj cestovního ruchu podmiňují.

1.1 Faktory a předpoklady ovlivňující rozvoj cestovního ruchu

Z ekonomického a geografického hlediska lze tyto faktory členit na faktory selektivní, lokalizační a realizační, které jsou nezbytné pro rozvoj cestovního ruchu v určité destinaci. Jejich členění je podrobně znázorněno na obrázku č. 2.



Obrázek 2: Schématické znázornění předpokladů cestovního ruchu
Zdroj: vlastní zpracování

a) Selektivní faktory

Selektivní faktory, v literatuře často také nazývané stimulační, stimulují vývoj cestovního ruchu a odráží se v poptávce jako takové. Selektivní faktory lze rozdělit dále na faktory objektivní a subjektivní. Objektivní faktory určují především základní politické skutečnosti světového charakteru, ekonomické předpoklady, demografické okolnosti, ekologické podmínky, administrativní podmínky, sociální vlivy a materiálně-technické vlivy.

V oblasti politických faktorů je nejdůležitější podmínkou rozvoje cestovního ruchu světový mír a vnitropolitická stabilita. Ekonomickými předpoklady rozvoje cestovního ruchu jsou například směnitelnost měny, příjmová situace návštěvníků, podpora podnikání nebo také růst podílu cestovního ruchu na HDP. Demografické skutečnosti zohledňují vývoj počtu obyvatel, střední délku života či urbanizaci. Administrativní podmínky ovlivňují rozvoj cestovního ruchu prostřednictvím právních předpisů a vyhlášek. Sociální vlivy a materiálně-technické vztahy určují životní styl návštěvníků, fond volného času, inovační technologie, úroveň infrastruktury či úroveň ubytovacích a stravovacích služeb cestovního ruchu. Do kategorie subjektivních faktorů se řadí psychologické vnímání návštěvníků a jejich spotřebitelské chování, které může být ovlivněno například pomocí kultury a médií (Ryglová, 2009).

b) Lokalizační faktory

Dalším faktorem jsou lokalizační podmínky, které jsou určovány na základě samotné polohy daného místa. Lokalizační podmínky tedy zahrnují podmínky přírodního charakteru, mezi které spadají například přírodní atraktivity, klimatické poměry či hydrologické poměry a podmínky společenského charakteru, které jsou zaměřeny na kulturní atraktivity, jako jsou památky, kulturní zařízení, sportovní zařízení nebo různé společenské akce (Ryglová, 2009).

c) Realizační faktory

Posledním z faktorů jsou realizační podmínky, které jsou důležité především pro vymezení různých forem cestovního ruchu, které umožňují pomocí rozvinuté infrastruktury využívat materiálně-technické základny (Ryglová, 2009).

1.2 Regionální rozvoj a jeho význam pro cestovní ruch

Cestovní ruch je jedním z charakteristických rysů dnešního rozvoje regionů, a to především v oblastech, kde v posledních letech dochází k vysokému nárůstu odlivu obyvatel nebo v místech, pro které není typická průmyslová či zemědělská výroba, anebo zde tato výroba vlivem historických událostí úplně zaniká.

Rozvoj a vliv CR na národní, regionální a místní ekonomiku měří satelitní účet turismu, který je zajišťovaný Českým statistickým úřadem (Palatková, 2014). Podle posledních dostupných výsledků satelitního účtu cestovního ruchu ČR, které byly zveřejněny v roce 2019 za rok 2017, zůstává turismus významným segmentem sektoru služeb i ekonomiky

ČR. V roce 2017 se cestovní ruch podílel 2,9 % na HDP a vytvořil 263 tisíc pracovních míst. Celkový podíl CR na zaměstnanosti ČR činil 4,5 %, což znamená, že v cestovním ruchu pracuje v průměru každý 22. Čech (ČSÚ, 2019).

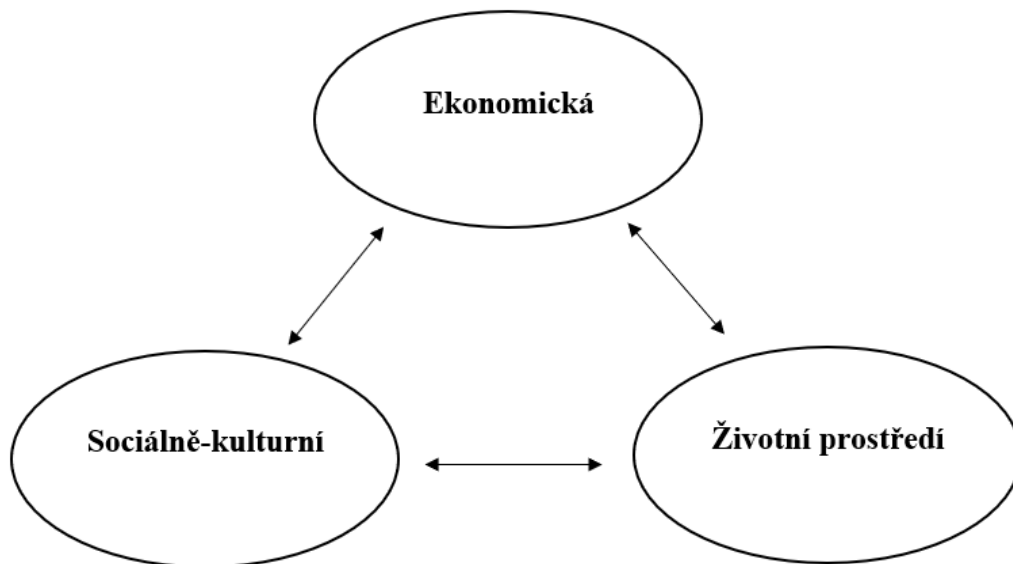
ČR v roce 2016 celkově navštívilo 34,7 milionů zahraničních návštěvníků, a naopak domácí cestovní ruch realizovalo více než 90 milionů osob ČR, což vypovídá o tom, že sektor cestovního ruchu má v ČR velký prospěch z domácí poptávky (ČSÚ, 2019). Mezi nejnavštěvovanější kraje patří kraj Středočeský, Jihočeský, Jihomoravský a Liberecký kraj a mezi zdrojové země příjezdového CR patří zejména sousední země ČR, a to především Německo, ze kterého do ČR přijelo 2,1 milionů osob, následuje Slovensko (723 000 osob) a Polsko (627 000 osob) (Fitch Solutions Group Limited, 2018).

Z výše uvedených statistik vyplývá, že cestovní ruch je důležitým zdrojem především pro ekonomicky a sociálně méně vyspělé regiony, které považují cestovní ruch za perspektivní zdroj jejich příjmů a hlavního podporovatele investičních aktivit. Turismus je odvětví, které je velmi náročné na pracovní sílu a i přesto, že lze v současné době spoustu aktivit automatizovat, bude pracovní síla stále úzce spjatá s cestovním ruchem a nikdy nebude možné ji nahradit. A právě díky této vysoké náročnosti na pracovní sílu bývá zaměstnanost úzce svázána s regionálními aspekty turismu, kdy tvorba nových pracovních míst představuje pro řadu regionů jednu z mála ekonomických aktivit (Palatková, 2014). Má-li být tento rozvoj cestovního ruchu významným zdrojem pro vývoj měst, obcí a regionů, je nutné, aby samotné regiony a instituce veřejné správy věnovaly zvýšenou pozornost problematice udržení stávajícího životního prostředí.

1.3 Trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu

Ryglová (2009, str.160) charakterizuje obecně udržitelný rozvoj jako „*takový postoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a současně nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů, neboli udržitelný rozvoj je podmíněn takovou změnou materiálových a energetických toků mezi lidskou společností, umělými a přirozenými ekosystémy, která povede k dynamické rovnováze bez katastrofických výkyvů a nevratných negativních změn v celém systému biosféry*“. Udržitelný cestovní ruch je tedy cestovní ruch, který z dlouhodobého hlediska nenarušuje životní prostředí, kulturu a sociální prostředí dané destinace.

Jak naznačuje obrázek č. 3, dopady cestovního ruchu lze sledovat především ve třech různých oblastech: v oblasti životního prostředí, sociálně-kulturní oblasti a ekonomické oblasti.



Obrázek 3: Roviny trvale udržitelného rozvoje
Zdroj: vlastní zpracování

Mezi negativní dopady rozvoje cestovního ruchu patří v oblasti životního prostředí především zvyšující se počet návštěvníků a s tím spojená neschopnost životního prostředí vypořádat se s nadměrným využíváním přírodních zdrojů a lokalit. V oblasti sociálně-kulturní může cestovní ruch ohrozit původní způsoby chování místních obyvatel. Negativním dopadem v ekonomické oblasti může být trvalá ekonomická závislost dané lokality pouze na sektoru cestovního ruchu, růst pracovních míst pouze v oblasti sezónních prací nebo vznik skrytých nákladů na regionální úrovni v důsledku rozvoje cestovního ruchu.

Rozvoj CR s sebou však přináší i spoustu pozitivních přínosů a v mnoha ekonomikách hraje tento sektor významnou roli.

Mezi přínosy v oblasti životního prostředí patří:

- vybírané vstupné do národních parků, které je důležitým příjmem, který zajišťuje financování ochrany přírody,
- vzdělávání a osvěta obyvatel v rámci ochrany životního prostředí,

- vznik nových pracovních míst v oblasti cestovního ruchu přispívají k zabraňování devastace přírody místními obyvateli (lidé nevydělávají finanční prostředky pytláčením atd.) (Ryglová, 2009).

V oblasti sociálně-kulturní se rozvoj CR může projevat:

- tvorbou nových pracovních míst a sociální podpory, které mají za následek lepší upevňování vazeb mezi místními obyvateli
- ztrátou předsudků, lepším poznáváním svých kulturních zvyklostí a vzájemným respektem.
- vytvářením pocitů hrdosti a motivací místních obyvatel k ochraně přírody a kultury (Ryglová, 2009).

A v oblasti ekonomické je možno zaznamenat tyto pozitivní vlivy:

- CR tvoří nová pracovní místa, jejichž prostřednictvím zvyšuje zaměstnanost státu, krajů i obcí,
- příjezdový cestovní ruch zlepšuje platební bilanci státu,
- daně a poplatky vybrané v CR zvyšují příjmy státu, krajů i obcí,
- CR podporuje rozvoj malého a středního podnikání (Ryglová, 2009).

Ve státech Evropské unie je udržitelný cestovní ruch podporován projektem EDEN – European Destinations of Excellence, jehož hlavní náplní je soutěž o nejlepší destinaci na území EU. Jedná se především o destinace, které se zavazují k sociální, kulturní a environmentální udržitelnosti cestovního ruchu (European Commission, 2018).

2. Destinační management

Pojem destinace je v cestovním ruchu chápán jako geograficky vymezené místo, které si zákazník vybírá jako cíl své cesty. Pro destinaci je charakteristický její různorodý řetězec služeb, který je typický pro danou oblast a snaží se v rámci své činnosti kvalitně organizovat (Palatková, 2011).

Destinaci lze jednoduše charakterizovat pomocí tzv. „pěti A“:

- attractions (atraktivita) – přírodní či kulturně-historický potenciál destinace, který vyvolává v návštěvnicích touhu ji navštívit,
- accessibility a ancillary services (dostupnost a doplňkové služby) – dostupnost do samotné destinace a její atraktivita, zdravotnické a bankovní služby v destinaci a telekomunikace,
- available packages (vybavenost) – samotná materiální-základna destinace a její primární nabídka, tedy stravovací, ubytovací, kulturní a sportovní zařízení,
- activities (aktivita) – jaké aktivity je možné v dané destinaci vykonávat (Ryglová, 2009).

Geografické vymezení destinace není mnohdy docela přesné, proto se v cestovním ruchu destinace definují dle různých stupňů hierarchie. Destinace lze tedy členit na místní, regionální, národní či nadnárodní. Místní hranice většinou zahrnuje hranice daného města, naopak národní zohledňuje hranici celého státu. Nejobtížněji se destinace vymezuje z pohledu regionálního, kdy je důležité vymezit destinaci na základě centra celého marketingového řízení, které se však může lišit na základě různých přístupů, které zohledňují administrativní a obchodní hledisko. Takto se destinace mohou členit dle administrativních hranic, dle soustředěné poptávky, dle míry zásahu veřejného sektoru, podle strategie indukce, dedukce či centralizace a v poslední řadě podle vybraných indikátorů rozvoje turismu.

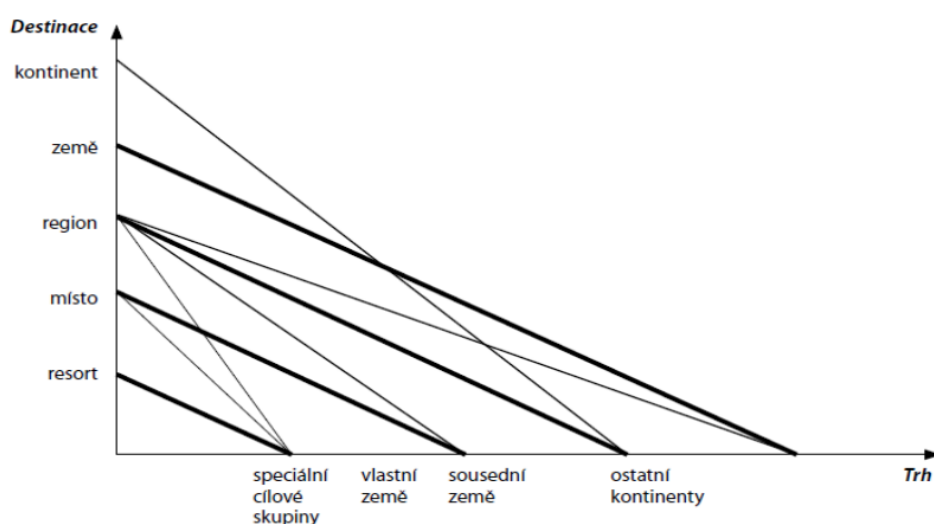
a) Vymezení dle administrativních hranic

Jedná se o technicky nejjednodušší přístup stanovení destinace. Jednak se celá destinace lépe organizuje, ale také díky ucelenému vymezení hranic se snadněji pracuje se statistickými údaji či se samostatným financováním. Nevýhodou tohoto vymezení pak může být samotný nesoulad s nabídkou a poptávkou. Nabídka jednoho administrativního celku může být buď

příliš rozmanitá anebo se může dotýkat jiného administrativního celku. Z pohledu poptávky vnímá zákazník danou oblast jako celek všech služeb či produktů, které uspokojí jeho aktuální potřebu. Není tedy jeho prioritou vědět, kde končí či začíná hranice destinace. Tato varianta vymezení destinace tedy z obchodního hlediska nebude příliš nevhodná (Palatková, 2011).

b) Vymezení dle soustředěné poptávky

Z obrázku č. 4 vyplývá, že vnímání destinace zákazníkem závisí na motivaci k cestě a na vzdálenosti mezi výchozím místem a destinací. Zákazník určuje destinaci za základě nabídky služeb, které jsou na danou destinaci vázané, a vnímá ji jako celkový zážitek. Lze tedy říci, že teritorium vnímané zákazníkem je tím větší, čím větší je jeho vzdálenost od dané destinace. Např. návštěvníci mimoevropských zemí budou vnímat Českou republiku jako evropskou destinaci, nikoliv jako celek, který je složený z menších destinací. Stejně tak pro ně nemusí být rozhodující destinací Česká republika, v rámci jejíž návštěvy by zákazník navštívil Prahu, ale naopak v jeho rozhodování je Praha jako primární destinace. Jedná-li se o motivaci, pak je důvodem návštěvy právě produkt, který v dané destinaci návštěvník vyhledává. Pokud bude důvodem návštěvy například lázeňský cestovní ruch, pak bude návštěvník vyhledávat zdravotnická zařízení a lázně buď v jednom městě (Karlovy Vary), či v národní destinaci (Česká republika) (Palatková, 2011).



Obrázek 4: Destinace turismu a jejich vazba na motivaci a vzdálenost
Zdroj: Palatková, 2011

c) Vymezení dle míry zásahu veřejného sektoru

Vznik a vymezení destinace může být ovlivněno zásahem veřejného sektoru různými způsoby. Buď je destinace tvořena systémem zdola, systémem shora nebo smíšeně. V případě systému zdola jsou destinace tvořeny na podnětu soukromého či veřejného sektoru na regionální a místní úrovni. Naopak systémem shora jsou destinace tvořeny na základě kontinuity veřejného sektoru a legislativy nebo na základě tlaku soukromé sféry. Smíšená tvorba pak kombinuje oba výše zmíněné systémy (Palatková, 2011).

d) Vymezení podle strategie indukce, dedukce či centralizace

Strategie indukce je podobná strategii řízení firmy. Rozšiřuje dobře známé a prodejné destinace s vlastní internacionálně proslulou značkou na širší oblast. Strategie dedukce naopak dělí destinace na regionální destinace, a to dle geografických a politických měřítek, a potřebu samotného klienta staví až na druhé místo. Poslední strategií je strategie centralizace, která se snaží vytvořit jedno společné centrum pro celou destinaci, pomocí něhož se snaží zabezpečit marketingové řízení destinace na národní úrovni (Palatková, 2011).

e) Vymezení podle vybraných indikátorů rozvoje turismu

Vymezuje destinaci na základě minimálních hodnot vybraných indikátorů, mezi které patří například počet příjezdů, počet přenocování, lůžková kapacita atd (Palatková, 2011).

2.1 Destinační management a organizace, které ho zajišťují

Destinační management je forma řízení určité destinace, jehož cílem je propojit a v průběhu času koordinovat aktivity a cíle jednotlivých zájmových skupin, které působí v dané destinaci a podílí se na rozvoji cestovního ruchu. Mezi tyto zájmové skupiny často patří obce, poskytovatelé služeb, investoři, ochránci životního prostředí, ale také samotné obyvatelstvo. Úkolem destinačního managementu je pak vytvářet strategické plány, které pomohou služby a aktivity těchto skupin efektivně propojit, a docílit toho, aby daná destinace byla konkurenceschopná. Členové destinačního fondu využívají mimo jiné také společných fondů, kterými financují marketingové aktivity a propagují region (lokalitu) jako jednotnou destinaci se společnou cenovou politikou, jednotným informačně-rezervačním systémem, jednotným logem atd (Ryglová et al., 2011).

Všechny zájmové skupiny v daném regionu by měly mít společný cíl a tím se řídit a chránit zdroje, které napomáhají danému regionu se jevit jako atraktivní a konkurenceschopný. Tímto řízením lze rozumět soubor technik a nástrojů, které jsou zabezpečovány určitou řídicí jednotkou destinačního managementu (destinační agenturou) neboli Destination Management Company (dále jen DMC) (Morrison, 2013).

DMC se v závislosti na jejich velikosti a rozsahu působnosti zabývají různými činnostmi, mezi které patří například tvorba koncepce a strategie rozvoje CR v destinaci, analýzy trhu, propagace a prodej společného regionálního produktu, budování image, marketingové aktivity či návštěvnícký management.

Tyto organizace lze najít na různých úrovních, podle kterých se člení na:

- lokální turistická organizace – např. Destinační management města Olomouce,
- regionální turistická organizace – např. VysočinaTourism,
- národní turistická organizace – např. CzechTourism,
- kontinentální turistická organizace – např. European Travel Commission (Ryglová et al., 2011).

Aby byl tedy management dostatečně efektivní, je potřeba, aby v destinaci fungovala úzká spolupráce mezi všemi subjekty, které tvoří nabídku cestovního ruchu. Dle Ryglové et al. (2011) je důležité si vzít příklad z praktikování managementu ve vyspělých zemích, kde se uplatňuje úzká spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem na takzvaném principu „3P“, neboli:

- private (soukromý sektor), který je reprezentován podnikateli poskytujícími převážně ubytovací, stravovací služby, služby spojené s kulturním či sportovním zážitkem či služby cestovních kanceláří a agentur,
- public (veřejný sektor), který zahrnuje činnosti státní správy a územní samosprávy,
- partnership (partnerství), neboli spolupráce mezi těmito sektory.

Mimo výše zmíněné organizace a zařízení existují také organizace, které mohou působit jak ve státní, tak i v soukromé sféře. Jedná se především o destinační agentury, turistická informační centra (TIC), dopravce či provozovatele muzeí či jiných památkových objektů.

Nejlepším a zároveň nejefektivnějším způsobem založení DMC je spojení podniku soukromého sektoru se subjektem veřejné správy.

Pro správné fungování DMC je také důležité její správné hospodaření a dostatek finančních prostředků. Tyto prostředky získávají hned z několika zdrojů a nemusí se jednat pouze o finanční podobu. Mezi hlavní zdroje patří:

- financování z veřejného rozpočtu
- financování z rozpočtu obcí
- členské příspěvky (Ryglová et al., 2011).

2.2 Rozvoj cestovního ruchu v Ústeckém kraji

Česká republika vydává každých šest let strategický dokument v oblasti cestovního ruchu. V březnu roku 2013 vláda schválila novou Koncepti státní politiky cestovního ruchu České republiky na období 2014–2020. Cílem této Koncepce je stanovit si cíle a priority pro udržení ekonomického, socio-kulturního a enviromentální rozvoje cestovního ruchu České republiky. Tato Koncepce vychází jednak z původní Koncepce pro období 2007–2013, ale je také propojená se schválenou Marketingovou koncepcí cestovní agentury CzechTourism.

Mezi nejvýznamnější formy CR, pro které má ČR dobré předpoklady, jsou především městský a kulturní cestovní ruch, dovolená v přírodě, sportovní a aktivní dovolená, lázeňský cestovní ruch, kongresový a veletržní cestovní ruch. Na území ČR se nachází spousta historických kulturních památek a přírodních krás, které stále nejsou cestovním ruchem plně využívány

a činí tak Českou republiku významnou destinací evropského cestovního ruchu.

Hlavními strategické cíle Koncepce pro rok 2014–2020 jsou vyjádřeny v těchto prioritách:

- zkvalitnění nabídky cestovního ruchu,
- management cestovního ruchu,
- destinační marketing,
- politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj (MMR, 2013).

Dle posledního výzkumu turistického potenciálu krajů ČR agentury CzechTourism z roku 2016 je Ústecký kraj pro obyvatele ČR relativně neatraktivním pro trávení dovolené či prodloužených víkendů. V seznamu krajů, seřazených podle jejich atraktivity, se bude Ústecký kraj nacházet na posledním místě s 18 %, naopak na prvním místě se bude nacházet kraj Jihočeský s 56 %. Za nejlákavější místa v Ústeckém kraji považují dotazovaní

respondenti Krušné Hory, Ústecký kraj a přírodu jako takovou. Na vysokých přičkách se poté nachází také město Děčín, České Švýcarsko a spousta dotazovaných respondentů také odpověděla, že neví, co by chtěli v Ústeckém kraji vidět. Nejvyhledávanější aktivitou na území tohoto kraje je pak především turistika, návštěva přátel či koupání.

Cestovní ruch Ústeckého kraje je pro potřebu tvorby strategie rozvoje cestovního ruchu rozdělen na čtyři základní regiony:

- Krušnohoří
- České Středohoří a Podřipsko
- Dolní Poohří.
- České Švýcarsko, jehož turistickým jádrem je národní park (CzechTourism, 2016).

2.3 Národní parky v kontextu managementu destinací

Ochrana přírody a krajiny je zajišťována prostřednictvím zákona č.114/1992 o ochraně přírody a krajiny. Mezi její nejvýznamnější nástroje pak patří zvláště chráněná území. Zákon o ochraně přírody hovoří celkem o šesti kategoriích těchto území – chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní památka a v poslední řadě také národní parky, na které bude tato práce dále zaměřena.

Národní park je v zákoně č.114/1992 Sb. v §15 definován jako: *„Rozsáhlá území s typickým reliéfem a geologickou stavbou a převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, jedinečná a významná v národním či mezinárodním měřítku z hlediska ekologického, vědeckého, vzdělávacího nebo osvětového, lze vyhlásit za národní parky.“* (Česká národní rada, 1992).

Cílem národního parku je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů včetně zajištění průběhu přírodních jevů v jejich přirozené dynamice a zachování nebo zlepšování ekosystémů. Národní parky člení své území podle cílů ochrany ekosystémů na 4 části – přírodní, přírodně blízkou, soustředěné péče a přírodní zóny kulturní krajiny (MZP, 2018).

Na území ČR se momentálně nachází celkem čtyři národní parky:

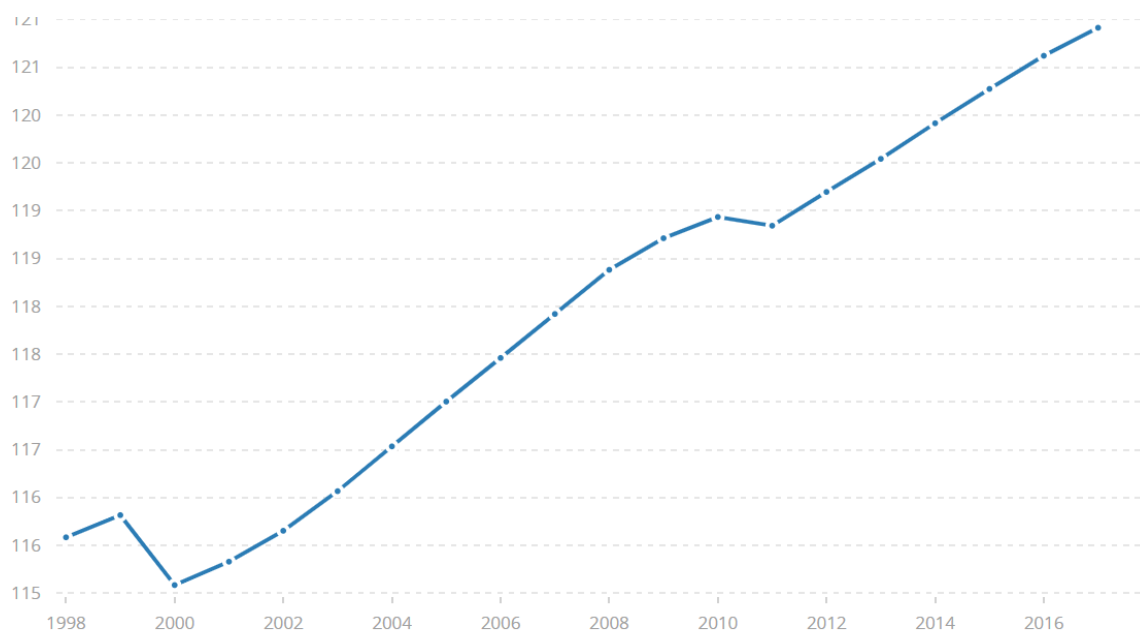
- Národní park Šumava,
- Národní park Podyjí,
- Krkonošský národní park,

- Národní park České Švýcarsko (MZP, 2018).

Rekreačně-turistický význam je jedna z podstatných funkcí národního parku a tento význam se v současné době neustále zvyšuje. Expert Hnutí Duha na ochranu přírody pan Martin Voráč tvrdí: *„Naše čtyři NP navštíví ročně devět milionů návštěvníků a utratí v nich odhadem pět miliard korun. Právě turisté přijíždějící do národních parků za vzácnou chráněnou divočinou a stále ještě harmonickou krajinou jsou tak jako ve všech NP světa nedocenitelným zdrojem peněz pro místní obce a obyvatele. Dokládají to jasná, podložená fakta – obce v českých NP jsou bohatší, mají nižší nezaměstnanost a více se tu staví.“* (Česká divočina, 2017).

Národní parky jsou velkoplošná území, a proto patří mezi nejpřísněji chráněná území v národním i mezinárodním měřítku. Zároveň spolu s ostatními chráněnými územími přispívají k tvorbě a rozvoji trvale udržitelného cestovního ruchu na území každého státu. S rostoucím zájmem o cestovní ruch požadavky na rozvoj udržitelného cestovního ruchu v národních parcích stále rostou a vytváří tak tlak na vznik a realizaci nových projektů v této oblasti.

Důležitou studii pro rozvoj cestovního ruchu v národních parcích vydala v roce 2013 renomovaná britská společnost EFTEC (Economics for the Environment Consultancy), zabývající se zpracováním a hodnocením ekonomických nákladů a přínosů při rozhodování o krajině a přírodních zdrojích. Na příkladu NP Šumava upozorňuje, že ochrana divoké přírody a její rozšiřování bude důležitou konkurenční výhodou a ekonomickým přínosem pro místní rozpočty, vezme-li v úvahu fakt nárůstu osídlení v Evropě (Občanský monitoring, 2015). Na obrázku č. 5 lze vidět vývoj hustoty zalidnění podle dat Světové banky v zemích Evropské unie v období 1998-2017. Je evidentní, že hustota zalidnění stále roste, přičemž v roce 2017 byla hustota zalidnění v zemích EU necelých 121 lidí na km² (The World Bank, 2018).



Obrázek 5: Hustota zalidnění na km čtvereční ve státech EU

Zdroj: The World Bank, 2018

Turistickou atraktivitu NP nelze určit obecně a nemůže být dána pouze jedním faktorem. Jinými slovy, atraktivita NP nespočívá v jedinečnosti jednoho přírodního jevu, který se na jeho území nachází, ale v celé řadě přírodních atraktivit – od modelace samotné krajiny až po samotný charakter osídlení dané destinace (Vystoupil, 2011).

Typickou formou cestovního ruchu, kterou vyhledávají návštěvníci v národních parcích, bude aktivní cestovní ruch, pod kterým si lze představit aktivní pohyb v přírodě označovaný jako turistika. Bude se tedy jednat především o cykloturistiku, pěší turistiku, zimní turistiku a vodní turistiku (Vystoupil, 2011).

Tato bakalářská práce se bude dále zabývat rozvojem cestovního ruchu na území národního parku České Švýcarsko, který je centrem turistického regionu České Švýcarsko.

3. Rozvoj cestovního ruchu v Českém Švýcarsku

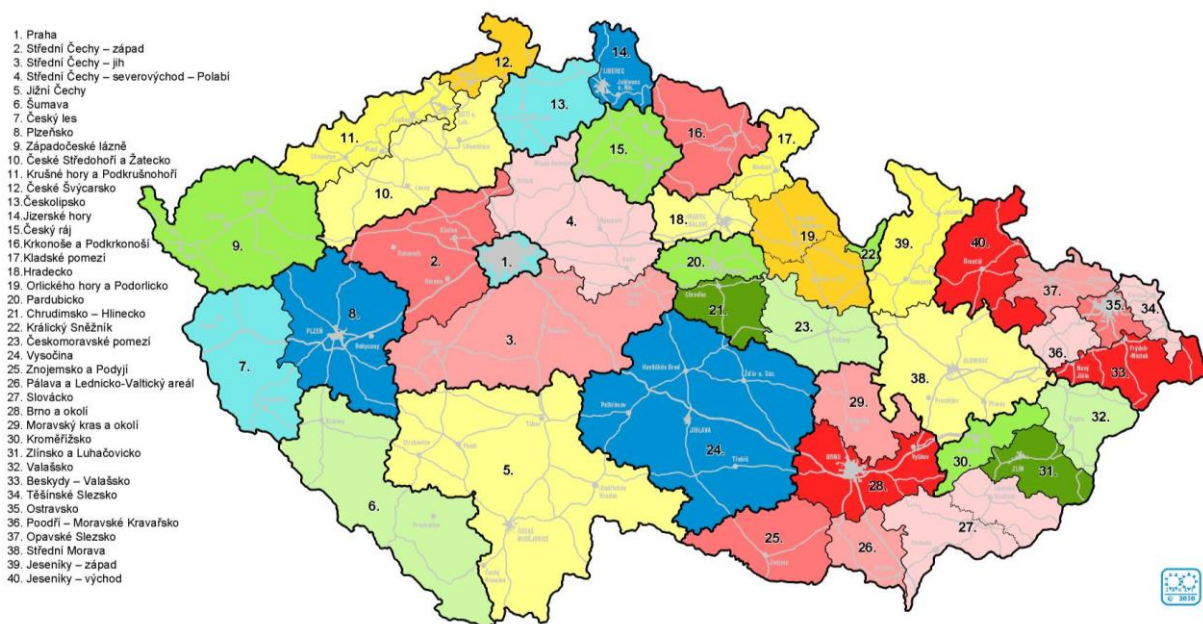
Národní park České Švýcarsko vznikl na základě zákona č.161/1999 Sb. dne 1. ledna 2000. Je nejnovějším národním parkem na území České republiky a jádrem celého turistického regionu České Švýcarsko. Poslání tohoto národního parku je rozděleno na poslání primární a sekundární. Primárním posláním je ochrana přirozených ekosystémů a ochrana geologické, biologické a krajinné diverzity tohoto území. Sekundárním posláním je vědecko-výzkumná činnost, dokumentační činnost, práce s veřejností a podpora udržitelného cestovního ruchu, ekologická výchova a spolupráce s místními samosprávami a orgány státní správy. Těmito posláními je pověřena Správa NP České Švýcarsko sídlící v Krásné Lípě (NPCŠ, 2017).

3.1 Vymezení destinace

Dříve než se bakalářská práce začne zabývat analýzou cestovního ruchu v této oblasti, je důležité přesně vymezit hranice této destinace. Vymezení této destinace nerespektuje administrativní členění státu, ale je vymezena regionálně na základě celého marketingového řízení, které spadá pod správu destinační agentury České Švýcarsko o.p.s. Tato oblast je tedy definována nejen jako území národního parku, ale i jako jeho okolí. Hranice tohoto území lze tedy vymezit městy Tisá, Děčín, Česká Kamenice, Nový Bor a Varnsdorf (Obrázek 6). Díky vzniku destinační agentury spadá pod správu Českého Švýcarska také oblast Šluknovska. Celá tato destinace se nachází v Ústeckém kraji v okrese Děčín. Za centrum Českého Švýcarska je považováno město Krásná Lípa, kde také sídlí destinační agentura pro tuto oblast (Ústecký kraj, 2015). Na obrázku č. 7 je znázorněno vymezení tohoto regionu na mapě České republiky pod číslem 12.



Obrázek 6: Hranice destinace České Švýcarsko
Zdroj: Českosaské Švýcarsko, 2006



Obrázek 7: Turistické regiony ČR
Zdroj: CzechTourism, 2018

3.2 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu v Českém Švýcarsku

Hlavním předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu je světový mír. České Švýcarsko se nachází na území České republiky, kde je politická situace dlouhodobě stabilní a návštěvníkům, tak nehrozí z tohoto hlediska žádná větší nebezpečí. Česká republika je také součástí Schengenského prostoru, což umožňuje obyvatelům členských zemí překračovat hranice, aniž by museli projít hraniční kontrolou. Pro České Švýcarsko je toto členství důležité především pro spolupráci s německým Národním parkem Saské Švýcarsko odkud do Českého Švýcarska mohou volně přijíždět návštěvníci z Německa.

3.2.1 Přírodní faktory pro rozvoj cestovního ruchu

Ráz a jedinečnost krajiny Českého Švýcarska je hlavním předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu v této destinaci. Celá tato oblast tvoří rozsáhlý geologický celek, který v porovnání s ostatními pískovcovými oblastmi České křídové pánve (např. Český ráj, Kokořínsko) vykazuje určité speciální znaky. Mezi tyto znaky patří hluboké soutěsky, mohutný kaňon Labe a stolové hory. Jedná se o neobyčejně členité území s četnými kaňony, roklemi a typickými skalními tvary, které vznikly v důsledku zvětrávání (skalní stěny, věže, brány, okna).

Za hlavní symbol a největší atraktivitu tohoto národního parku je považována Pravčická brána, která se řadí mezi kandidáty na jeden z divů světa a je považována za bránu do Českého Švýcarska a skalních měst. Další unikátní dominantou je krajina soutěsek a příroda Hřenska, která je korunována skalnatým kaňonem říčky Kamenice. Za symbol této lokality lze také považovat širokou nabídku vyhlídek, které jsou součástí Jetřichovických skal (Příloha D).

Na území NP se nachází okolo 300 druhů mechorostů v prostředí pískovcových skalních měst, a to zejména v hlubokých stinných roklích. Lze je však také spatřit v okolí vodních toků či na skalních výchozech. Zajímavostí je tzv. „světélkující mech“, jenž ve své ranné fázi růstu zelenožlutě světélkuje ve skalních šterbinách. Tato krajina také svým charakterem vytváří ideální prostředí pro mnoho živočišných druhů. Lze zde spatřit například čápa černého, sokola stěhovavého, jeřába popelavého, volavku bílou, kulíka říčního nebo také ledňáčka. Z vodních živočichů je také třeba zmínit lososy, kteří se díky pomocí místních ochránců vrací z oceánů zpět do řeky Kamenice, která se změnila v lososí řeku. V lesích lze

potkat také rysa ostrovida, díky kterému byl pojmenován zážitkový areál na Mezní louce (Správa Národního parku České Švýcarsko, 2019).

3.2.2 Kulturní a společenské předpoklady rozvoje cestovního ruchu

Předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu v této oblasti není pouze ráz přírodní krajiny, ale také kultura jako taková. České Švýcarsko je krajinou rozhleden, hradů a zámků a lidové architektury. V centru Děčína na skalním ostruhu nad soutokem Labe a Ploučnice se nachází turistická dominanta tohoto města, zámek Děčín. Dalším zámekem je Zámek Šluknov a zámek v Benešově nad Ploučnicí. Po celé této destinaci je také rozprostřeno několik rozhleden, mezi které patří rozhledna Jedlová v Jiřetíně pod Jedlovou, Děčínský Sněžník, Janovská rozhledna u Hřenska, Tanečnice v Mikulášovicích, rozhledna Dymník v Rumburku, rozhledna Sokolí vrh v Děčíně, rozhledna Vlčí hora na Vlčí hoře, rozhledna Studenec a rozhledna Růženka v Růžové (České Švýcarsko, 2019).

3.3 Materiálně-technická základna

V této kapitole dojde k představení a k analýze materiálně-technické základny na území Českého Švýcarska. Bude zde představena doprava, ubytovací a stravovací zařízení, sportovně-rekreační služby, služby zprostředkovatelů a doplňkové služby.

3.3.1 Doprava

České Švýcarsko je poměrně dobře dostupné pro turisty, kteří cestují vlastním autem, ale také pro turisty, kteří dávají přednost veřejné dopravě.

Do samotného centra Českého Švýcarska, za které je považováno město Krásná Lípa, je automobilová dopravní dostupnost ze 4 hlavních směrů – ze směru Děčín/Ústí nad Labem, Česká Lípa/Liberec/Praha, Rumburk/Ebersbach-Neugersdorf a Mikulášovice/Dolní Poustevna, a to po silnicích 1. a 2. třídy. Prvním hlavním spojem je silnice I/13 která vede přes severozápad České republiky a končí na hraničním přechodu s Polskem. Tuto silnici využijí turisté cestující-li ze směrů Ústí nad Labem, Teplice, Děčín, Cvikov a Liberec. Dále pak silnice I/9, která vede z Prahy a pokračuje přes Českou Lípu, Nový Bor, Studánku a končí na hraničním přechodu v Rumburku. Tyto dvě silnice první třídy poté navazují na silnice druhé třídy 263 a 265. Na silnici II/263 se lze napojit ve městě Česká Kamenice (Obrázek 8) ze silnice I/13 a dále po ní pokračovat ve směru Chříbská, Rybniště, Krásná

Lípa, Rumburk a Ebersbach-Neugersdorf. Silnice II/265 poté navazuje na silnici I/9 ve městě Studánka a dále pokračuje ve směru Krásná Lípa, Mikulášovice, Velký Šenov (Obrázek 9). Obyvatelé Německa pak mohou na své cestě do Českého Švýcarska z Bad Schandau využít silnici I/62, která vede přes hraniční přechod v Hřensku do Ústí nad Labem (Obrázek 8). Na území Národního parku se mohou návštěvníci využít silnice III. třídy (Geoportál ŘSD, 2019).



Obrázek 8: Trasa silnice I/13 a silnice I/62

Zdroj: Mapy.cz, 2019



Obrázek 9: Příjezdové silnice do města Krásná Lípa

Zdroj: Mapy.cz, 2019

Veřejná doprava na tomto území je zajišťována autobusovou, železniční a lodní dopravou. Autobusová doprava je na tomto území zajišťována Dopravou Ústeckého kraje. Návštěvníci mají možnost využít autobusových linek 401–437. Mezi nejvýznamnější linky patří:

- linka 401 Chřibská – Rybniště – Krásná Lípa – Rumburk – Jiříkov – Ebersbach a zpět,
- linka 402 Děčín – Česká Kamenice – Chřibská – Varnsdorf a zpět,
- linka 407 Varnsdorf – Krásná Lípa – Staré Křečany – Staré Brtníky a zpět,
- turistická linka 434 Děčín – Hřensko – Mezní Louka – Jetřichovice – Doubice – Krásná Lípa a zpět,
- turistická linka 435 Česká Kamenice – Labská stráž – Janov – Hřensko – Schmilka a zpět,
- turistická linka 436 Děčín – Huntířov – Srbská Kamenice – Jetřichovice – Vysoká Lípa a zpět,
- Expres národního parku Mezná – Bad Schandau – Königstein.

Turistické linky 434, 435 a 436 jsou posíleny v době letních prázdnin v Českém Švýcarsku a to od 29. června do 1. září. Expres národního parku poté jezdí pouze v době hlavní sezóny a to od 1. května do 31. října. V určité časy jsou tyto linky posíleny také bezbariérovými autobusy, kterými lze přepravit kola a kočárky (DÚK, 2018).

Vlakové spojení v této lokalitě podporuje národní dopravce České dráhy. České Švýcarsko zahájilo v březnu roku 2019 provoz webových stránek Dráha národního parku, které mají za úkol propagovat železniční dopravu v této lokalitě a podpořit tak využívání veřejné dopravy před dopravou automobilovou. Dráha národního parku je složena ze 3 hlavní tratí, které propojují České i Saské Švýcarsko, CHKO Lužické hory, CHKO České Středohoří a CHKO Labské pískovce. Mezi tyto tratě patří (Obrázek 10):

- Dráha Národního parku U28 Děčín – Bad Schandau – Mikulášovice – Rumburk
- Turistický vlak U27 Mikulášovice – Panský – Krásná Lípa/Rumburk
- Vlak U8 Děčín – Kytlice – Jedlová – Krásná Lípa – Rumburk (Dráha národního parku, 2019).



Obrázek 10: Mapa Dráhy NP
Zdroj: Dráha národního parku, 2019

Návštěvníci přijíždějící z Libereckého kraje mohou využít také služeb německého dopravce Die Länderbahn a dopravit se do této lokality linkou L7, která jezdí na železniční trase Liberec – Hrádek nad Nisou – Varnsdorf – Rybníště (Trillex, 2018).

V roce 2018 byl také zahájen provoz turistického silničního vláčku „Hřenský expres“ na trase Hřensko – Mezní louka – Hřensko. Jeho provoz je sezónní v období od dubna do října.

Díky řece Labe, která touto destinací protéká je zde možnost také možnost pro rozvoj lodní turistické dopravy. Návštěvníci mají možnost využít linky 902, která je dopraví po řece Labe z Ústí nad Labem přes Děčín a Hřensko do Bad Schandau. Plavby jsou uskutečňovány v době od 1. května do 28. října (České Švýcarsko, 2018).

3.3.2 Ubytovací zařízení

Nabídka ubytovacích zařízení v Českém Švýcarsku je poměrně bohatá. V nabídce lze najít hotely, wellness hotely, penziony, apartmány, chaty, hostely, ubytovny, kempy či prázdninové byty. Dle dostupných statistik hromadných ubytovacích zařízení (HÚZ), které byly naposledy aktualizovány v březnu 2019, se na tomto území nacházelo celkem 156 hromadných ubytovacích zařízení. Nejvíce se jich nachází ve městě Děčín (20 zařízení) a v turisticky oblíbených obcích Jetřichovice (20 zařízení), Hřensko (11 zařízení) a ve městě Krásná Lípa (10 zařízení) (ČSÚ, 2019). Na základě konzultace s vedením Domu Českého

Švýcarska bylo zjištěno, že hosté upřednostňují především střední cenovou kategorii a volí tak ubytování především penzionech. Dalším oblíbeným zařízením jsou pak hotely a ubytovny. Hotelová zařízení nabízejí své služby celoročně, penziony v turisticky vytižených obcích jako je Hřensko a Jetřichovice nabízejí služby pouze v letních měsících (Ústecký kraj, 2015).

3.3.3 Stravovací zařízení

Nabídka stravovacích zařízení je v této destinaci nejčastěji typu bar, pivovar, kavárna a restaurace. Stravovací zařízení jsou zde koncentrována do míst, které jsou výchozími body pro návštěvu NP České Švýcarsko (např. Krásná Lípa, Hřensko, Doubice, Jetřichovice) nebo se nacházejí přímo u turistických atrakcí (např. u Pravčické brány, rozhleden, u Tiských skal). Restaurace jsou ve většině případů přidružené k ubytovacím zařízením a jsou přístupné i pro neubytované hosty (Ústecký kraj, 2015). Samotných restaurací zde nalezneme minimum. V regionu působí celkem 4 pivovary – Pivovar Kocour ve Varnsdorfu, Pivovar Falkenštajn v Krásné Lípě, minipivovar v penzionu Helene v Kytlici a minipivovar v nákupním centru Centrum Pivovar Děčín. V roce 2018 byl také obyvateli města Krásná Lípa zprovozněn první Luční samoobslužný bar na tzv. Kamenné Horce v Krásné Lípě (České Švýcarsko, 2018).

3.3.4 Sportovně – rekreační služby a kulturní zařízení

Nabídka sportovně-rekreačních služeb se mění v závislosti na ročním období. Většina sportovních zařízení je v provozu především o letních prázdninách nebo v období od dubna do října. V Českém Švýcarsku se nachází několik půjčoven sportovního vybavení a sportovních či adrenalinových areálů. Největší půjčovnou sportovního vybavení je Active Point se sídlem v Děčíně a v Hřensku. Návštěvníci mají možnost půjčit si různé druhy kol, ferratové sety, koloběžky, rafty, paddleboardy či kanoe. Další, o něco menší, je půjčovna lodiček a paddleboardu v Krásné Lípě. V centru Českého Švýcarska, ve městě Krásná Lípa, se nachází Sportovní areál Českého Švýcarska, který nabízí celoroční pronájem tělocvičny a 2 víceúčelová hřiště krytá nafukovací halou. V letním období je poté nabídka širší a návštěvníci mohou využít také venkovních antukových kurtů, beachvolejbalové hřiště, minigolf, lezeckou stěnu a dětská hřiště. Dalším sportovním zařízením je moderní lanové centrum v Jiřetíně pod Jedlovou, jenž je součástí Adrenalin parku Jedlová přímo na vrcholu hory Jedlová (České Švýcarsko, 2018).

3.3.5 Služby zprostředkovatelů

Mezi hlavní zprostředkovatele této destinace patří internetový portál provozovaný agenturou CzechTourism Kudy z nudy.cz a cestovní kancelář CaymanTravel, která se specializuje na zájezdy z Prahy a Drážďan do Českého Švýcarska (České Švýcarsko, 2018).

3.3.6 Doplnkové služby

Doplnkové služby jsou zajišťovány prostřednictvím turistických informačních center, kterých je v regionu 21. Každé turistické centrum má jiného provozovatele, mezi které patří Obecně prospěšná společnost České Švýcarsko, České Švýcarsko – Turistické informace, s.r.o. nebo jednotlivé obce regionu. TIC nabízejí turistům všechny podstatné informace o tomto regionu a nabízejí tyto služby:

- průvodcovské služby, pobytové balíčky na klíč,
- široký sortiment turistického zboží a prodej certifikovaných regionálních výrobků,
- služby pro veřejnost (internet, kopírování, tisk),
- prodej vstupenek do expozice a na atraktivity v regionu či na kulturní akce,
- prodej občerstvení (balené nápoje, regionální potraviny – čokolády, oplatky),
- provozují eko koutky či ekoporadny (Ústecký kraj, 2018).

Seznam všech turistických center je k dispozici v příloze A.

3.4 Turistické atraktivity

Základní nabídku této destinace tvoří unikátní krajina pískovcových skal a kaňon Labe. Potenciál rozvoje cestovního ruchu v této lokalitě spočívá především v existenci národního parku na tomto území, a proto také mezi nejnavštěvovanější lokality patří Pravčická brána, soutěsky Kamenice a Jetřichovické skály.

Tato oblast má vysoké přírodní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, proto bude základním typem turismu pěší turistika spojená s pozorováním přírody, a to především v době od června do září, kdy v této lokalitě vrcholí hlavní sezóna. Destinace nabízí několik turistických tras s různým stupněm obtížnosti a jejich seznam je k dispozici v příloze C. Potenciál tohoto regionu lze také spatřit v rozvoji cykloturistiky. V celé této lokalitě se nachází několik dobře udržovaných cyklotras. Mezi ty nejatraktivnější patří cyklotrasa z Děčína podél Labe do Bad Schandau, nebo cesta z Krásné Lípy přes skalní hrádky (trasa

Kyjovským údolím do Zadní Doubice). Trasa těchto cyklotras je vyznačena v příloze E a F. Mezi další formy trávení volného času v této destinaci můžeme zařadit také horolezectví, vodní turistiku či dokonce agroturistiku. Možnost vykoupat se mají návštěvníci buď na letních koupalištích – v Jílovém, České Kamenici či v Jiřetíně pod Jedlovou nebo mohou využít plaveckého bazénu v Rumburku či v Aquaparku v Děčíně.

3.5 Destinační management Českého Švýcarska

Na území Českého Švýcarska vznikla regionální destinační agentura, jejímž úkolem je správa destinačního fondu. Pozici této agentury zde zastává České Švýcarsko, o. p. s.

3.5.1 České Švýcarsko, o. p. s.

Dům Českého Švýcarska je obecně prospěšná společnost sídlící v Krásné Lípě a jejím posláním je šetrný rozvoj regionu České Švýcarsko. Společnost byla založena v roce 2001. Mezi zakladatele patří Správa národního parku České Švýcarsko, město Krásná Lípa, Český svaz ochránců přírody Tilia Krásná Lípa a od roku 2011 také Ústecký kraj. Společnost má v současné době 14 stálých zaměstnanců.

Činnost společnosti je financována především z evropských fondů a mezinárodních nadací. Největšími dárci byla v roce 2017 Evropské unie, dále Ústecký kraj a partneři destinačního fondu. Další finanční prostředky plynou z tuzemských finančních zdrojů, mezi které patří příspěvky ze státního rozpočtu, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva pro místní rozvoj, Nadace ČEZ a dary akciové společnosti Škoda auto. Provoz samotného domu Českého Švýcarska je financován městem Krásná Lípa a Správou národního parku České Švýcarsko. Ve výroční zprávě z roku 2017 se vedení společnosti vyjadřuje k neustále se snižujícímu množství dotačních prostředků a jejich administrativní náročnosti, kvůli které je v současné době společnost nucena více pracovat na rozšiřování interních finančních zdrojů, mezi které patří například práce s apartmány v samotném Domě Českého Švýcarska, provoz půjčovny elektrokol, nové průvodcovské služby a lepší zpracování německého trhu pro výrobky Českého Švýcarska. Mezi hlavní činnosti této neziskové organizace patří zejména:

- ochrana přírodních a kulturních hodnot,
- podpora šetrného cestovního ruchu,
- rozvoj přeshraniční spolupráce,
- tvorba a realizace regionálních projektů,

- vzdělávání a osvěta naší populace,
- správa destinačního fondu.

V Domě Českého Švýcarska se také nachází dvoupatrová interaktivní expozice, kde mohou návštěvníci zažít například virtuální let balónem nad krajinou Českého Švýcarska (České Švýcarsko, 2017).

3.5.2 Destinační fond

K 1. lednu 2009 byl zahájen provoz tzv. destinačního fondu (dále jen DF), jehož správcem je obecně prospěšná společnost České Švýcarsko, která ručí všem členům DF za využití finančních prostředků v souladu s vydanou Deklarací destinačního fondu. Dle této deklarace je *„důvodem zřízení Destinačního fondu společné odhodlání všech zúčastněných subjektů rozvíjet po vzoru vyspělých evropských destinací systematicky, synergicky a společně cestovní ruch jako základní pilíř socio-ekonomického rozvoje regionu, který nepřispívá k poškozování přírodních hodnot. Destinační fond je proto založen na principu partnerství všech zúčastněných subjektů s cílem šetrnou formou, společně a se sdílenými náklady a odpovědností dlouhodobě financovat rozvoj šetrného cestovního ruchu v regionu České Švýcarsko.“* (České Švýcarsko, str. 1, 2016).

Příspěvky DF se využívají na tvorbu společného marketingu a na propagaci toho regionu jako celku v tuzemsku i v zahraničí, dále na koordinaci systému regionální dopravy, schvalování

a vytváření nových turistických cest a cyklostezek. Výše těchto příspěvků se liší v závislosti na kategorii, kam člen DF přispívá. V rámci DF jsou stanoveny 3 kategorie – reklama, marketing a rozvoj. Tyto kategorie také určují, jaká protihodnota bude za poskytnutý příspěvek členům DF náležet.

DF je tvořen těmito členy:

- Ústecký kraj, Správa Národního parku České Švýcarsko a město Děčín,
- členové DF v kategoriích Rozvoj, Marketing a Reklama (Příloha B),
- správce fondu – České Švýcarsko, o. p. s.,
- poradní sbor, jehož úkolem je koordinace všech záměrů tohoto destinačního fondu a sladění záměrů všech aktérů v oblasti cestovního ruchu.

3.5.3 Rozvoj udržitelného cestovního ruchu

V rámci rozvoje šetrného cestovního ruchu je připravována řada projektů. Mezi tyto projekty patří například projekt „Nechte auto doma“, jehož cílem bylo vytvoření produktů pěšího cestovního ruchu s využitím šetrné veřejné dopravy. V rámci tohoto projektu se podařilo Českému Švýcarsku realizovat celkem 15 nových pěších tras. Další projekty jsou zaměřené na osvětu veřejnosti realizované se Správou Národního parku České Švýcarsko. Jejich cílem je obeznámit širokou veřejnost, ať už místních obyvatel či návštěvníků, s problematikou ochrany přírody chráněného území, a to nenásilnou a inovativní formou. Cílem těchto projektů je také zvýšení povědomí o národním parku, jeho biodiverzitě a o záchranných programech, které podporují návrat ohrožených druhů do této lokality. Ve spolupráci s národním parkem tato společnost také pořádá programy environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro základní a mateřské školy (České Švýcarsko, 2019). V roce 2009 získalo České Švýcarsko za rozvoj šetrného cestovního ruchu cenu EDEN (MMR, 2009).

3.5.4 Rozvoj přeshraniční spolupráce

České Švýcarsko, o. p. s. se snaží nejen o rozvoj šetrného cestovního ruchu, ale také o přeshraniční spolupráci s Národním parkem Saské Švýcarsko, se kterým hraničí. Snahou této společnosti je tyto dvě oblasti propojit a vytvořit tak jednotnou destinaci, která by byla schopna nabídnout návštěvníkům všechny standardní turistické služby, a to s ohledem na rozvoj šetrné turistiky. Tato spolupráce byla zahájena v roce 2005 s německou destinační agenturou Tourismusverband Sächsische Schweiz. e.V. V roce 2012 byla těmito organizacemi odsouhlasena také společná koncepce přeshraničního rozvoje cestovního ruchu v rámci projektu „Českosaské Švýcarsko – excelentní přeshraniční turistická destinace“. Tato koncepce slouží jako orientační rámec pro tuto přeshraniční integraci do roku 2025. Koncepce navrhuje 8 strategických cílů pro rozvoj těchto destinací. Tyto cíle jsou rozděleny do kategorií – přírodní krajina, kulturní krajina, zákazníci, pohostinská zařízení, infrastruktura, nabídka, marketing a organizační struktura. Každá tato kategorie má předem stanovený cíl, jejichž plnění je každoročně kontrolováno a míra plnění těchto cílů je každoročně hodnoceno v dokumentech, které tuto koncepci aktualizují. Poslední aktualizace této koncepce byla vydána v roce 2017. Z této aktualizace vyplývá, že hlavními prioritami pro období 2017–2025, napříč všemi těmito kategoriemi, je naplňování strategie udržitelného cestovního ruchu, zvýšení četnosti veřejné dopravy, rozvoj přeshraniční

spolupráce, usměrňování toku zákazníků, tvorba nabídky pro prodloužení pobytů. V rámci této koncepce byl také podán návrh na zápis do světového dědictví UNESCO, návrh koncepce společné přeshraniční dopravy, byla vydána řada propagačních materiálů a v roce 2019 byla spuštěna jednotná marketingová značka regionu a nový grafický manuál pro oblast Českosaské Švýcarsko (České Švýcarsko, 2017).

4. Analýza spokojenosti návštěvníků Českého Švýcarska

Analýza byla provedena pomocí dotazníkového šetření. Jeho cílem bylo zjistit aktuální spokojenost návštěvníků s nabízenými službami a jejich povědomí o možnostech využití veřejné dopravy na území Národního parku České Švýcarsko.

Dotazníkové šetření sloužilo k zjištění následujících aspektů:

- sociodemografické údaje (věk),
- způsoby poznávání této lokality,
- povědomí o veřejné dopravě,
- způsob organizace cesty,
- spokojenost se službami.

Dotazování se konalo v období od 15. února do 10. března, kdy probíhají v okresech Českého Švýcarska jarní prázdniny a kdy do této lokality míří turisté především za Brtnickými ledopády a do Jeskyně víl. Dotazníky byly dostupné v informačním středisku v Krásné Lípě. Pro oslovení větší skupiny respondentů probíhal, po dohodě s vedením Domu Českého Švýcarska, průzkum také na těchto frekventovaných místech:

- Děčín – hlavní nádraží,
- Hřensko,
- Brtnický hrádek a ledopád Opona.

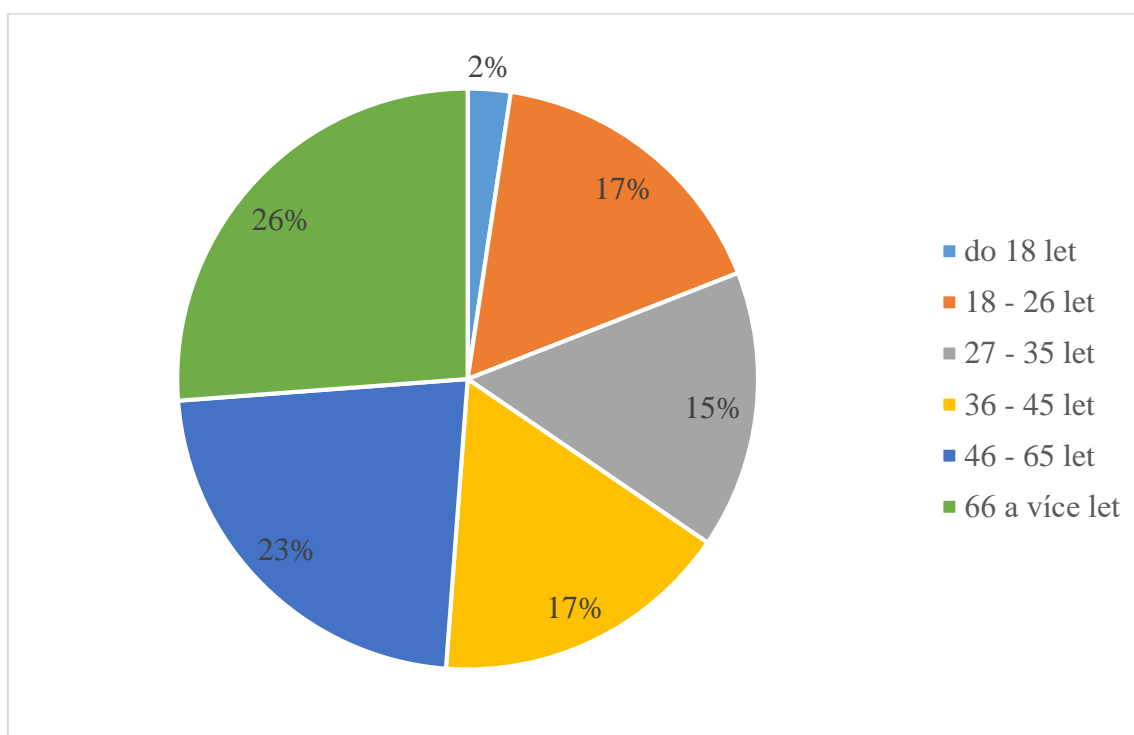
Údaje, jenž vyplývají z dotazníkového šetření slouží autorce k identifikaci, toho, co je nutné v dané lokalitě změnit a toho co účastníci cestovního ruchu shledávají jako nevyhovující.

4.1 Analýza zjištěných dat

Tato kapitola analyzuje zjištěné výsledky dotazníkového šetření. Pro lepší znázornění výsledků byly využity výsečové a sloupcové grafy. V rámci dotazníkového šetření se podařilo získat odpovědi celkem od 84 respondentů. Vzor dotazníku je k dispozici v příloze G.

Otázka č. 1. Do jaké věkové kategorie patříte?

Graf znázorňuje věkové složení respondentů, kteří navštívili tuto oblast v době dotazování.



Obrázek 11: Věkové složení respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Sečtením věkových rozmezí od 27 do 65 let, lze zjistit, že oblast v době dotazníkového šetření navštívilo více návštěvníků v produktivním věku. Druhou velkou věkovou skupinou byli turisté v důchodovém věku.

Otázka č. 2. Co se Vám vybaví, když se řekne NP České Švýcarsko (určité místo, zážitky, příroda atd.)?

Tato otázka se nezaměřovala na výběr konkrétní možnosti, ale respondenti spontánně uváděli, co se jim vybaví, když se řekne NP České Švýcarsko. Mezi nejčastější odpověď patřila určitá lokalita :

- Pravčická brána (61x)
- Hřensko (38x)
- Jetřichovice (20x)
- Brtnické ledopády (14x)
- Jeskyně víl (14x)
- Krásná Lípa (11x).

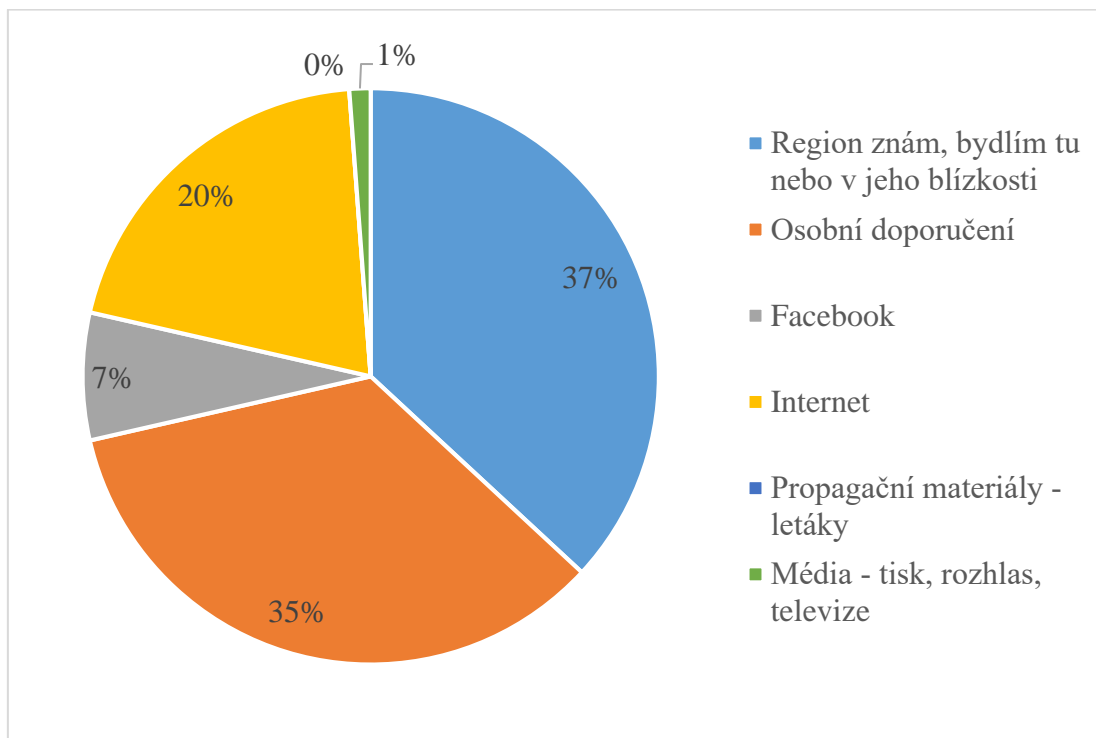
Dále si lidé spojují České Švýcarsko s přírodou jako takovou. Nejčastěji se objevovala odpověď příroda, skály, lesy, krásná krajina, čistý vzduch. Tato odpověď se objevila celkem 24x.

Dva respondenti uvedli, že České Švýcarsko je pro ně domov a zbývající jeden respondent si České Švýcarsko spojuje s filmem Narnie, který se zde natáčel.

Je důležité zmínit, že počty odpovědí u této otázky jsou větší než samotný počet respondentů, protože naprostá většina dotazovaných uvedla více možností.

Otázka č. 3. Jak jste se o Českém Švýcarsku dozvěděli?

Následující graf zobrazuje, jakými způsoby získávají dotazovaní informace o této lokalitě.

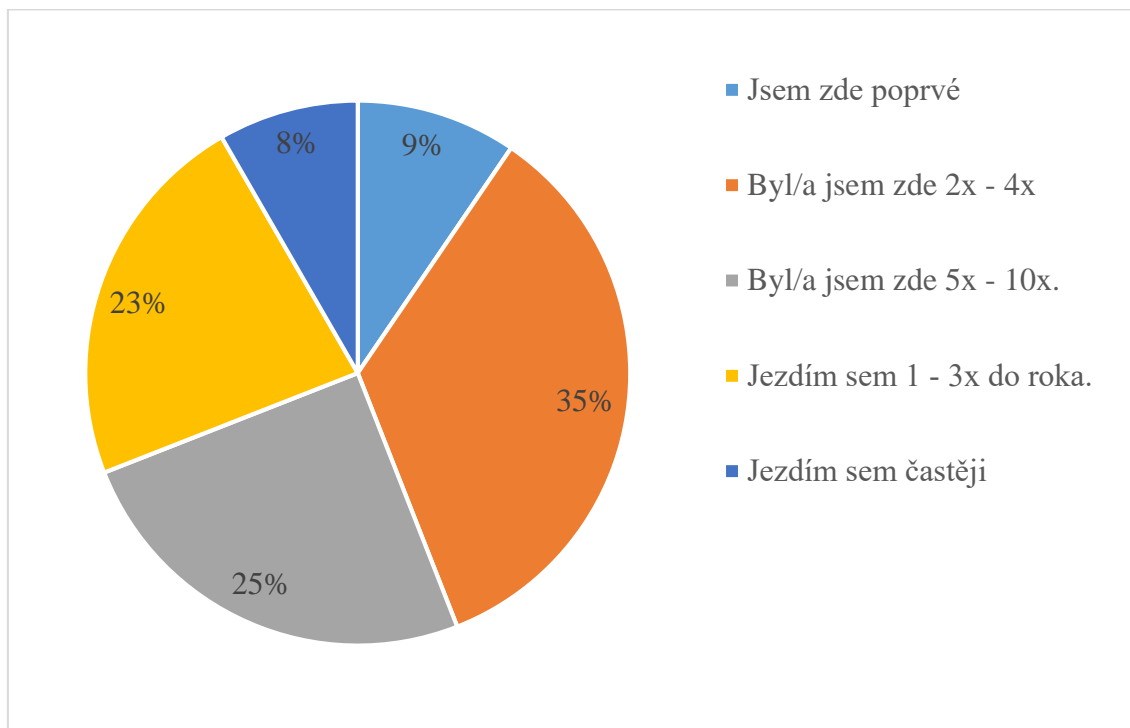


Obrázek 12: Způsoby získávání informací o Českém Švýcarsku
Zdroj: vlastní zpracování

Osobní doporučení je hlavním způsobem, jakým se informace o regionu k dotazovaným návštěvníkům dostávají. Na dalším místě se poté nachází internetové komunikační kanály – webové stránky a sociální sítě. Nejméně významný dopad mají outdoorové reklamy, propagační letáky a média.

Otázka č. 4. Jak často České Švýcarsko navštěvujete?

Graf zobrazuje četnost návštěv dotazovaných. Z grafu logicky vyplývá, že tato lokalita je častějším cílem opakovaných výletů.



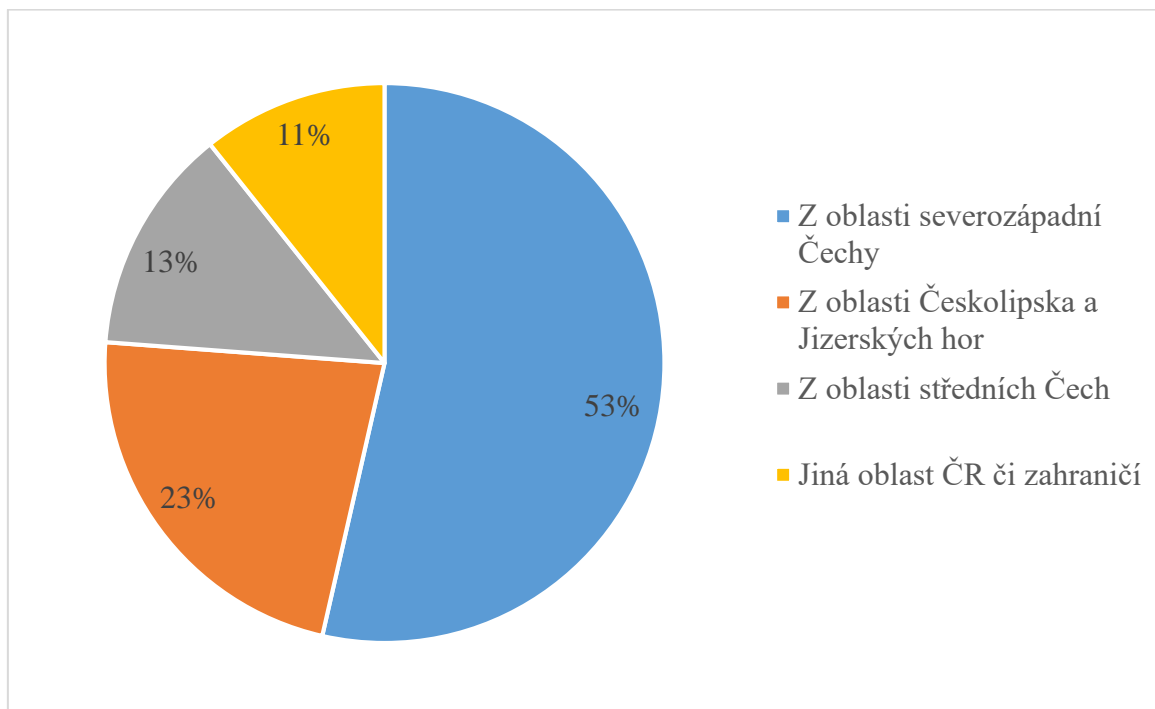
Obrázek 13: Frekvence návštěv

Zdroj: vlastní zpracování

Bylo také zjištěno, že s rostoucí vzdáleností (souvisí s otázkou č. 5) se frekvence návštěv snižuje, ale i přesto se návštěvy stále opakují. Pouze 8 % dotazovaných odpovědělo, že jsou v této lokalitě poprvé

Otázka č. 5. Odkud jste do Českého Švýcarska přicestovali?

Obrázek č. 14 zobrazuje graf, odkud do této destinaci respondenti přijíždí.



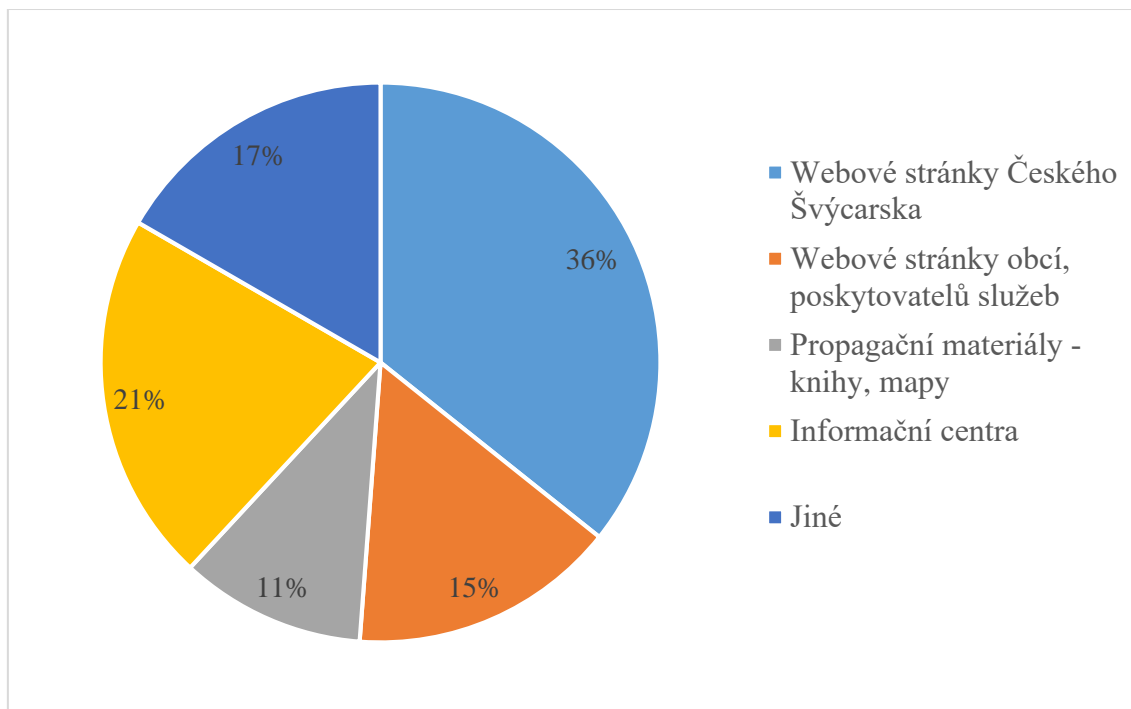
Obrázek 14: Zdrojové regiony příjezdů

Zdroj: vlastní zpracování

Dotazovaní, kteří přijeli v této době do Českého Švýcarska, jsou dle zjištěných výsledků převážně z oblasti severozápadních Čech. Na druhém místě se poté nacházejí návštěvníci z ostatních regionů (krajů). 13 % dotazovaných také uvedlo, že přijeli z míst vzdálenějších – Jižní Čechy (3x), Morava (2x), Vysočina (1x) a Krkonoše (1x). Dva respondenti uvedli zahraniční oblast Sasko.

Otázka č. 6. Co jste využili nebo využíváte při plánování Vašeho výletu na tomto území?

Na obrázku č. 15 je graf, který znázorňuje, jakými způsoby dotazovaní nejčastěji získávají informace pro své výlety do této destinace.

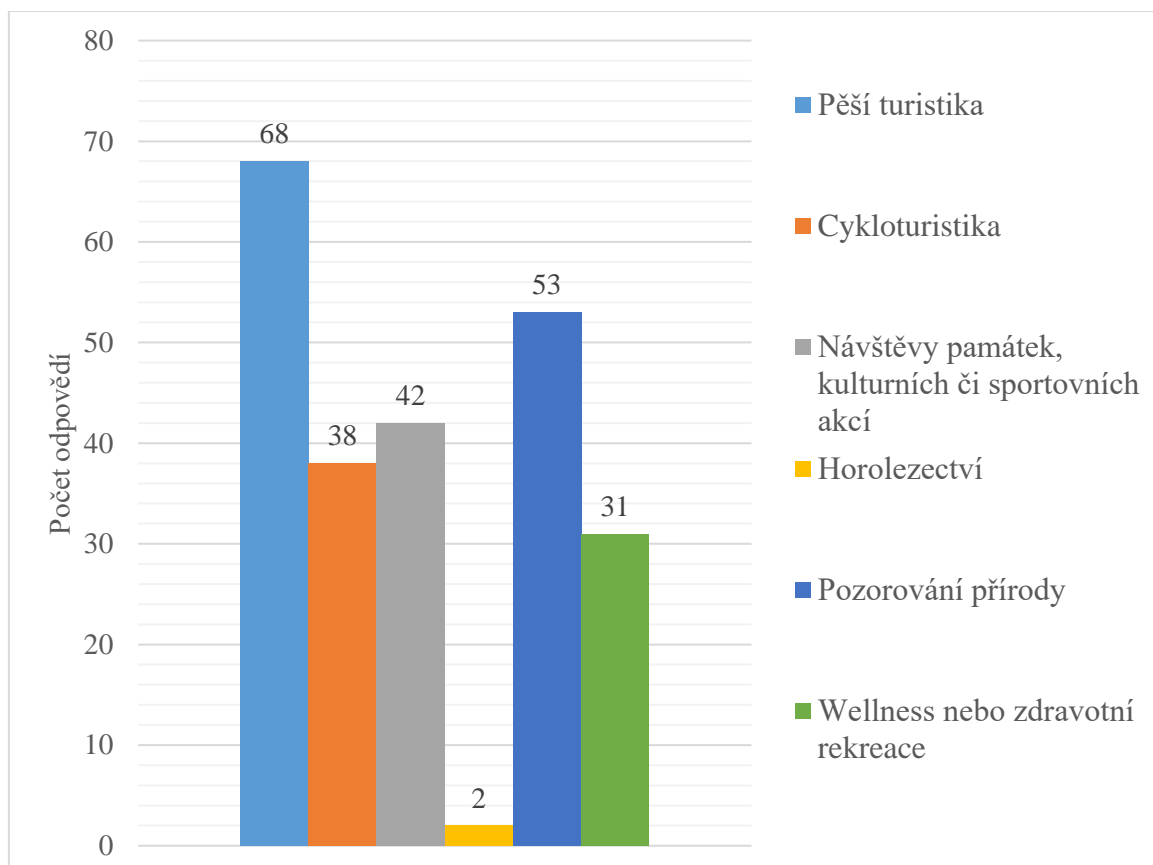


Obrázek 15: Způsoby získávání informací pro výlety
Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu vyplývá, že webové stránky a informační centra jsou nejčastějším zdrojem pro plánování výletů respondentů. Dalé celkem 17 % respondentů vybralo odpověď „jiné“, na kterou opakovaně odpovídali internetový portál Mapy.cz a Google Maps, dále také návštěvníci spoléhají na své vlastní znalosti. 15 % respondentů odpovědělo, že využívají stránky obcí. Nejméně zastoupenou položkou jsou pak tištěné propagační materiály, které využívají nebo využilo 11 % dotázaných.

Otázka č. 7. Jaký typ rekreace zde vyhledáváte?

Obrázek č. 16 zobrazuje výběr odpovědí na otázku, která se zaměřuje na důvod návštěvy této destinace. Respondenti měli možnost na tuto otázku odpovědět výběrem z více možností.



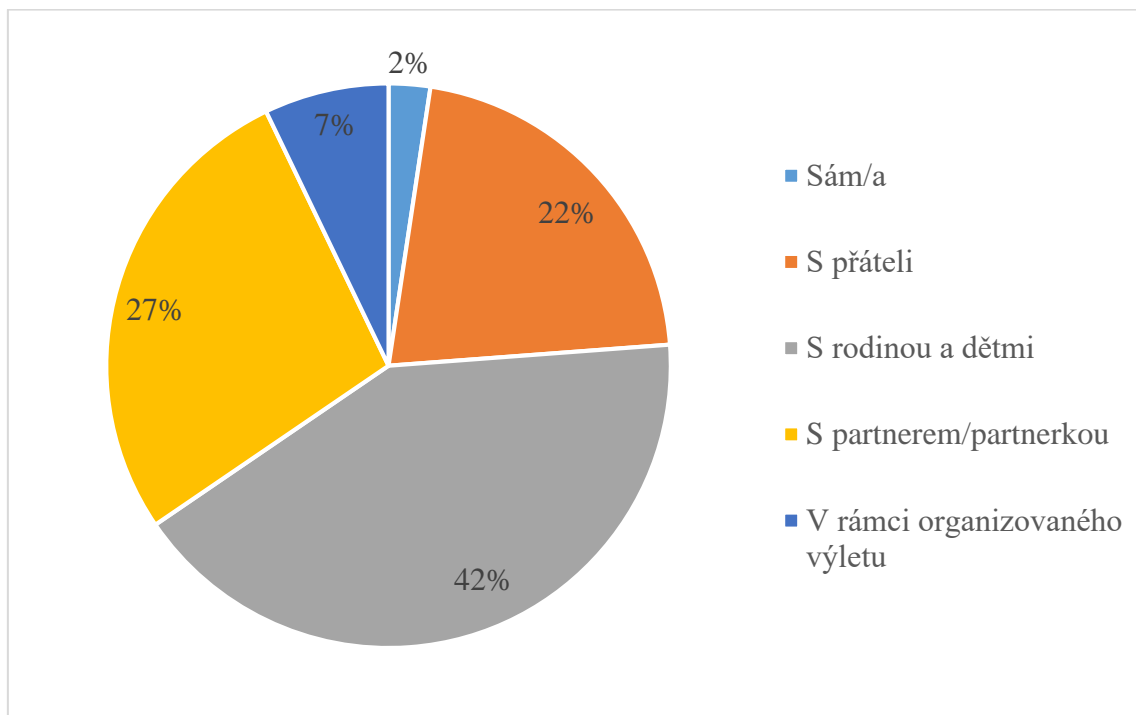
Obrázek 16: Důvod návštěvy

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu vyplývá, že nejčtenější odpovědí byla pěší turistika a pozorování přírody. Další vysoce zastoupenou aktivitou jsou návštěvy památek, cykloturistika a wellness či jiná zdravotní rekreace. Pouze 2 respondenti odpověděli, že do této oblasti přijíždějí za horolezctvím.

Otázka č. 8. S kým nejčastěji do Českého Švýcarska cestujete?

Obrázek č. 17 zobrazuje s kým návštěvníci do této lokality nejčastěji cestují.



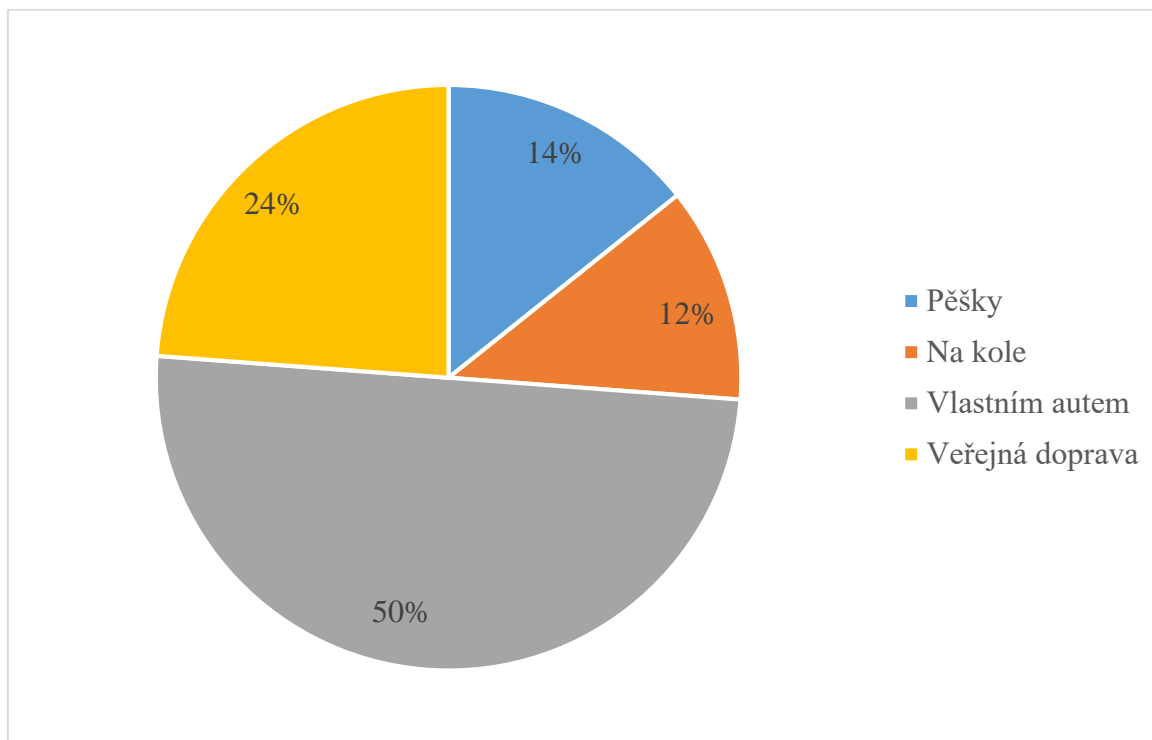
Obrázek 17: S kým nejčastěji přijíždějí návštěvníci do této destinace

Zdroj: vlastní zpracování

Rodinné výlety jsou u respondentů nejčastější. Dalšími vysoce zastoupenými skupinami jsou návštěvníci cestující s partnerem či s partnerkou nebo přáteli. Nejméně přijíždějí dotazovaní návštěvníci do Českého Švýcarska v rámci organizovaného zájezdu či sami.

Otázka č. 9. Jak jste do NP České Švýcarsko přijel/a?

Obrázek č. 18 zobrazuje odpovědi respondentů na otázku týkající se způsobu dopravy.



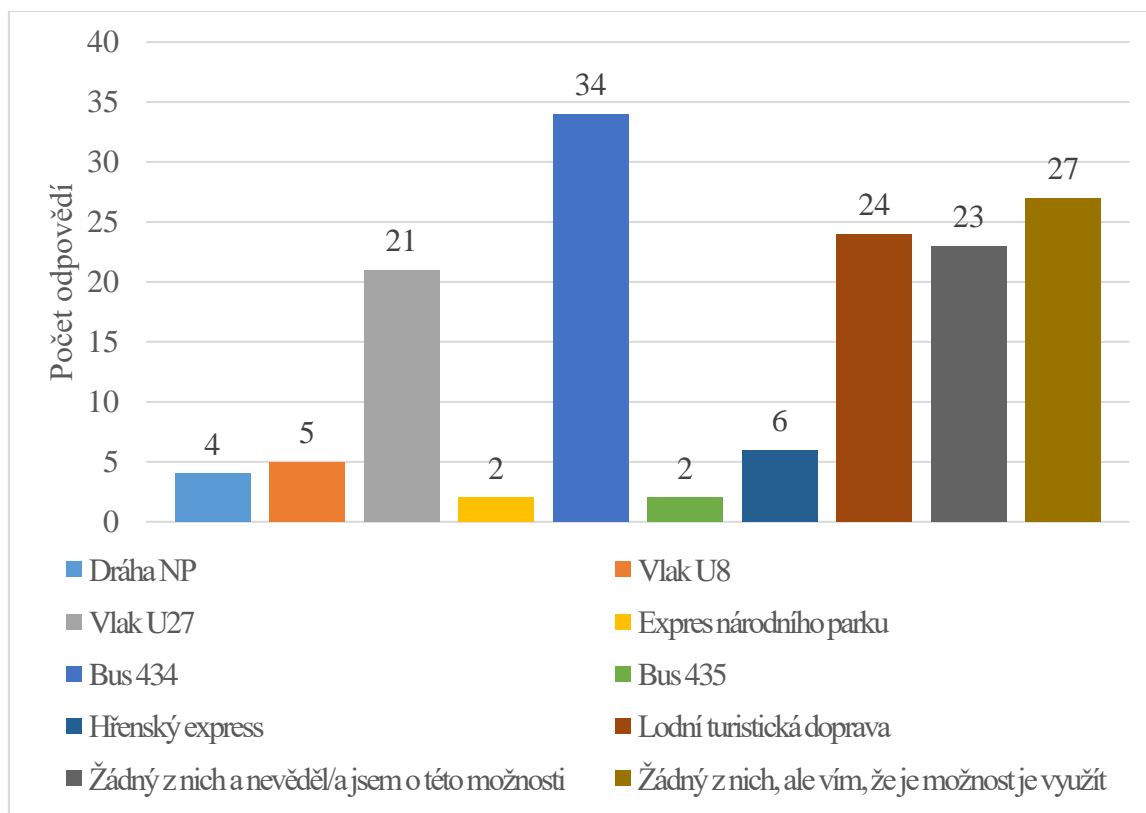
Obrázek 18: Způsob dopravy

Zdroj: vlastní zpracování

Z výsledků dotazování plyne, že přesně polovina respondentů přijela do Českého Švýcarska vlastním autem. Veřejnou dopravu využilo pouze 24 % respondentů. Pěšky a na kole do této lokality přijíždějí především místní obyvatelé.

Otázka č. 10. Využíváte nebo jste někdy využil/a některý z nabízených druhů dopravy?

U této otázky byla opět možnost z výběru více odpovědí a jejich výběr zobrazuje obrázek č. 19.



Obrázek 19: Povědomí respondentů o veřejné dopravě

Zdroj: vlastní zpracování

Stejně jako v předchozí otázce bylo potvrzeno, že o veřejnou dopravu v této lokalitě není ze strany dotazovaných takový zájem. Celkem 50 respondentů (respektive 60 %) odpovědělo, že nevyužívá nabízené druhy veřejné dopravy. Překvapivé je také zjištění, že celkem 23 respondentů (respektive 27 %) odpovědělo, že o této nabídce neví.

Největší množství respondentů však odpovědělo, že využívá turistickou autobusovou linku 434 z Děčína do Krásné Lípy – většinou se opět jedná o místní obyvatele. Mezi další poměrně výrazně využívané možnosti se řadí lodní turistická doprava z Děčína do Bad Schandau a vlak U27 z Mikulášovic do Rumburka.

Nejméně návštěvníci využívají Dráhu NP, Expres národního parku, Hřenský expres, autobusovou linku 435 a vlak U8.

Otázka č. 11. Pokud cestujete v destinaci autem, uveďte důvod proč?

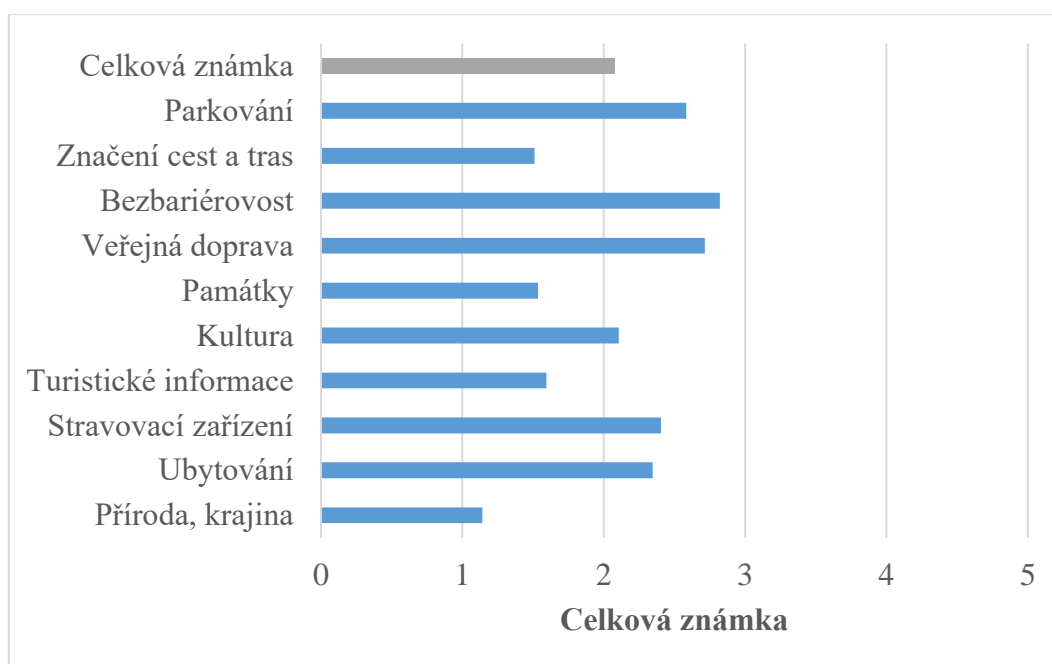
Na tuto otevřenou otázku odpovídali pouze respondenti, kteří uvedli, že do regionu přijeli autem, tedy celkem 50 % respondentů. Mezi nejčastější odpovědi patřilo:

- „Je to rychlejší a pohodlnější“
- „Nejsem limitován jízdním řádem“;

Zbytek respondentů pak volí možnost dopravy vlastním autem především z důvodů, že nevěděli o možnostech dopravit se veřejnou dopravou, nebo že jim nevyhovuje sestavení jízdních řádů.

Otázka č. 12. Jak hodnotíte aspekty Českého Švýcarska?

Obrázek č. 20 znázorňuje celkové hodnocení služeb, které jsou poskytovány v tomto regionu. Hodnocení probíhalo pomocí klasického známkování jako ve škole – 1 (nejlepší), 5 (nejhorší).



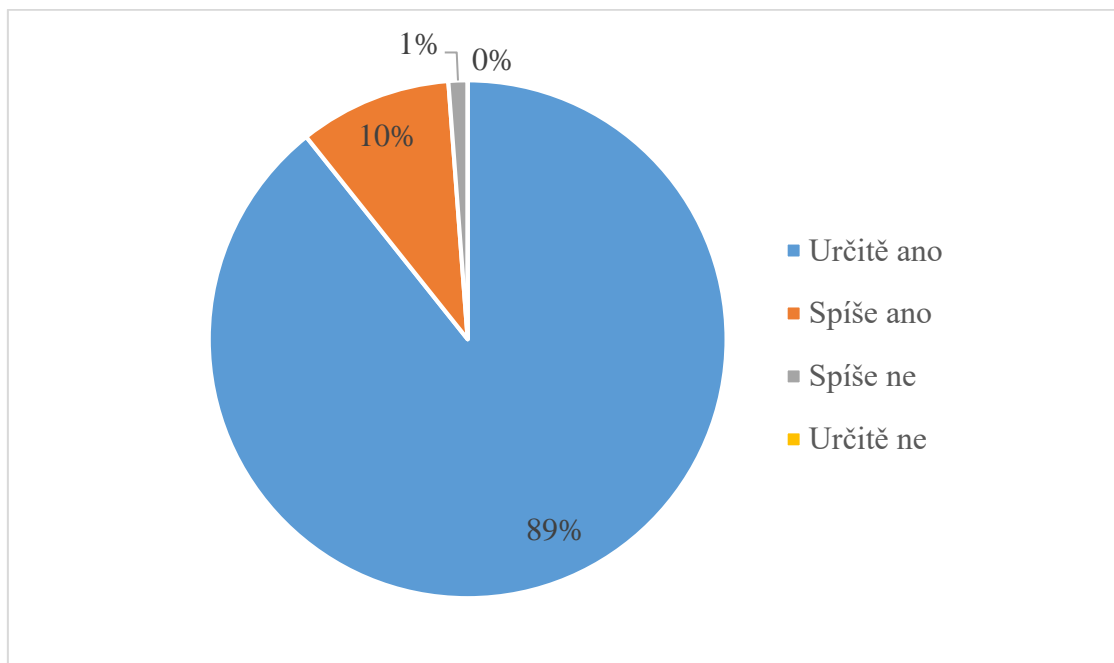
Obrázek 20: Hodnocení jednotlivých faktorů na hodnotící škále

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnocení probíhalo pomocí klasického známkování jako ve škole – 1 (nejlepší), 5 (nejhorší). Nejlépe hodnocená je samozřejmě samotná příroda a krajinná kvalita tohoto regionu. Horší hodnocení poté připadá službám – veřejná doprava, bezbariérovost, stravovací zařízení.

Otázka č. 13. Doporučili byste návštěvu Českého Švýcarska svým známým?

Odpovědi na poslední otázku týkající se samotného doporučení této lokality známým zobrazuje obrázek č. 21.



Obrázek 21: Doporučení Českého Švýcarska známým

Zdroj: vlastní zpracování

Naprostá většina dotazovaných návštěvníků by tuto lokalitu doporučila svým známým. Toto hodnocení vypovídá o tom, že návštěvníci byli se svou návštěvou opravdu spokojeni, což je pro České Švýcarsko jednoznačně pozitivní. Pouze 1 % respondentů s lokalitou není zcela spokojeno a návštěvu by tak dále nedoporučili.

Na otázku, zdali mají dotazovaní nějaké připomínky či návrhy na zlepšení, nebyl vznesen téměř žádný názor kromě špatně řešeného parkování. Tuto připomínku uvedlo 7 % respondentů.

4.2 Zhodnocení dotazníkového šetření

Z celkového počtu 84 vyplněných dotazníků je zřejmé, že Národní park České Švýcarsko navštívili v době dotazování převážně místní obyvatelé či obyvatelé ze sousedních regionů. Je pravděpodobné, že další velkou zastoupenou skupinou budou obyvatelé Saska, a to především díky samotné poloze Českého Švýcarska a spolupráci, kterou České Švýcarsko navázalo se Saským Švýcarskem. Šetřením bylo zjištěno, že 60 % dotazovaných se do tohoto

regionu vrátilo opakovaně a 31 % dokonce i několikrát do roka. Nejvíce zastoupenou věkovou skupinou byli návštěvníci v produktivním věku od 27 do 65 let.

Návštěvníci si České Švýcarsko často spojují s určitým místem, přičemž hlavní atraktivitou je pro ně Pravčická brána. Nejčastějším typem rekreace je pěší turistika a pozorování přírody, což není pro povahu a ráz krajiny tohoto regionu překvapivé zjištění. Co však stojí za zmínku je poměrně velký zájem o wellness a zdravotní rekreaci, kterou tato oblast není příliš vyhlášená. Je možné, že tyto odpovědi ovlivnilo především zvolené období dotazníkového šetření, kdy není takový zájem o pěší turistiku jako v letních měsících. Stejný vývoj lze vyzorovat i v případě cykloturistiky.

Z šetření vyplývá, že do této lokality nejčastěji přijíždějí návštěvníci především na základě osobního doporučení, což je velice pozitivním zjištěním, a to z toho důvodu, že se jedná o neplacenou a nejjednodušší reklamu. Druhým nejvlivnějším komunikačním prvkem je internet, který je také nejvíce využívaným prostředkem pro plánování výletů v této destinaci. Návštěvníci využívají jednak webové stránky Českého Švýcarska, ale také webové stránky obcí, poskytovatelů služeb a internetové portály Mapy.cz a Google Maps. Nezastupitelnou roli v plánování výletů mají také informační střediska, kde zákazníci dostávají nejucelenější a nejdůvěryhodnější informace o této lokalitě.

Rodinné výlety či výlety s partnery a přáteli jsou v této lokalitě nejčastější. V rámci organizovaných zájezdů, které jsou pořádány jednak samotným Domem Českého Švýcarska a také Klubem českých turistů přicestovalo do této lokality pouze 7 % dotazovaných. Nejčastějším voleným dopravním prostředkem je vlastní automobil, který návštěvníci využívají díky rychlosti, pohodlí, potřebě nebýt vázán na jízdní řád nebo z důvodu nedostatečné nabídky veřejné dopravy. Veřejnou dopravu na tomto území využili především místní obyvatelé. Negativním výsledkem je, že celkem 60 % respondentů odpovědělo, že veřejnou dopravu na tomto území vůbec nevyužívají a 27 % z nich vůbec o této nabídce neví. Zbytek, mezi který se řadí především místní obyvatelé, využívají nejvíce turistickou autobusovou linku 434 z Děčína do Krásné Lípy s průjezdem přes Hřensko. Oblíbená je také lodní doprava z Děčína do Bad Schandau. Zbytek nabízených dopravních spojení pak využilo jen několik málo návštěvníků. Důležité je také zmínit, že Dráha NP, Hřenský expres a Expres národního parku jezdí pouze v době hlavní sezóny, je tedy možné, že tato čísla by se lehce pozměnila, probíhalo by dotazníkové šetření v době hlavní sezóny.

Celkové hodnocení nabízených služeb známkami přineslo této lokalitě celkovou známku 2, což lze považovat za velice přínosný výsledek zaměříme-li se i na poslední otázku, ve které téměř všichni vyjádřili svůj pozitivní postoj k této lokalitě tím, že by ji doporučili svým známým. Nejlépe byla hodnocena samotná krajina a přírodní ráz této lokality, značení tras a cest a poskytování turistických informací. Nespokojenost vyjádřili účastníci šetření hlavně v oblasti dopravy.

4.3 Návrhy a doporučení

České Švýcarsko je známou, návštěvníky velice oblíbenou a často navštěvovanou oblastí. Na základě dotazníkového šetření je zřejmé, že největším problémem tohoto turistického regionu je oblast dopravy, a to především parkování. Návštěvníci často využívají při návštěvách do Českého Švýcarska vlastní automobil, a právě tato skutečnost vede ke zvýšení nároků na množství parkovacích míst, zejména pak v blízkosti hlavních turistických atrakcí. Jako nejjednodušší řešení této situace se jeví vybudování dalších parkovacích ploch. Tato možnost by ale mohla být v konfliktu se zájmy národního parku, protože by zde docházelo k omezování přírody a její ochrany a také ke špatnému příkladu šetrného rozvoje cestovního ruchu. Proto by jedním z návrhů na zlepšení dopravní situace mohlo být vybudování tzv. záchytných parkovišť v blízkosti vlakových zastávek Krásná Lípa, Děčín a Rumburk, odkud mohou návštěvníci nastoupit na vlak spadající pod Dráhu Národního parku a pokračovat dále veřejnou dopravou do vybraných lokalit.

Veřejná doprava na tomto území se díky spolupráci s Dopravou Ústeckého kraje za poslední roky dobře vyvinula a v současné době mají návštěvníci možnost využít několika turistických linek, které na sebe vzájemně navazují a dopraví tak návštěvníky po celém regionu Českého Švýcarska. Celkem 32 % respondentů odpovědělo, že nevyužívá tuto veřejnou dopravu, a 27 % respondentů uvedlo, že o této nabídce neví. V závislosti na těchto odpovědích navrhuje autorka práce jednak zlepšení propagace dopravy, a také prostřednictvím různých prostředků docílení toho, aby návštěvníci upřednostnili veřejnou dopravu oproti osobním automobilům. Tímto prostředkem může být například mobilní aplikace. Současná doba je charakterizována rozvojem digitalizace. Téměř každý člověk vlastní chytrý telefon, ve kterém má nainstalovanou řadu aplikací. Takováto mobilní aplikace by mohla být vyvinuta také pro potřeby rozvoje cestovního ruchu v Českém

Švýcarsku. Nabízela by návštěvníkům jednak kompletní přehled všech turistických atrakcí, ale také možnost najít si spoj veřejné dopravy, který je k vybranému místu dopraví.

Dalším návrhem, který by mohl podpořit rozvoj veřejné dopravy na tomto území, je vytvoření tzv. věrnostní nebo návštěvnické karty, kterou může České Švýcarsko zavést v rámci již navázané spolupráce s Dopravou Ústeckého kraje i v rámci destinačního fondu. Návštěvnická karta by tak mohla návštěvníkům umožnit uplatnit slevu nejen na turistické linky, ale zároveň by mohla sloužit jako slevová průkazka na vstupné do kulturních památek, rozhleden

a sportovišť. Zavedení této karty by také mohlo pomoci rovnoměrněji rozložit počet návštěvníků mezi ne příliš oblíbené turistické lokality, a naopak velmi oblíbené lokality, jako je Pravčická brána, Jetřichovice nebo Hřensko, ve kterých může v hlavní sezóně v důsledku přeplnění docházet ke snížení kvality návštěvnického prožitku. V návaznosti na tento problém lze také doporučit zavedení tzv. virtuálního průvodce na webových stránkách Českého Švýcarska. Virtuálního průvodce lze využít například k nafocení kulturních objektů a zmapování nových tras. Průvodce by mohl zlepšit nejen orientaci v regionu, ale především nalákat návštěvníky do neobjevených míst, která mohou být také podpořena natočením propagačního videa.

Cestovní ruch na území Českého Švýcarska je významně ovlivněn hlavní turistickou sezónou. V době od října do května je tato oblast navštěvována především návštěvníky z blízkého okolí, kteří se typicky vydávají spíše na kratší výlety. Vedlejší sezóna tedy představuje rozvojový potenciál, na který by se tato destinace mohla do budoucna zaměřit. Tento region bohužel nenabízí podmínky pro zimní sporty, nicméně velkým lákadlem, které je schopen nabídnout, je pozoruhodná podívaná na Brtnické ledopády či Jeskyni víl. Z dotazování, které bylo uskutečněno právě v době vedlejší sezóny, vyplývá, že do této oblasti přijíždí návštěvníci zejména za účelem relaxace a wellness. Podpora právě těchto aktivit by mohla vést ke zvýšení návštěvnosti tohoto regionu i mimo hlavní sezónu.

Závěr

Cestovní ruch je významným sektorem služeb i ekonomiky v České republice. V roce 2017 se podílel cestovní ruch 2,9 % na HDP a vytvořil 263 tisíc pracovních míst. Největší prospěch má cestovní ruch ČR z domácího cestovního ruchu, který realizovalo více než 90 milionů osob. Na základě těchto informací je důležité uvést, že nejnavštěvovanějším krajem je kraj Středočeský a mezi nejméně navštěvované kraje patří kraj Ústecký, který je podle agentury CzechTourism jako celek relativně neatraktivní pro trávení dovolené. Za nejlákavější a turisticky nejatraktivnější místo v tomto kraji je považován region České Švýcarsko.

Cílem této bakalářské práce bylo na základě teoretických znalostí, interních materiálů a analýzy spokojenosti návštěvníků navrhnout možné kroky pro rozvoj cestovního ruchu na území regionu České Švýcarsko.

V teoretické části této bakalářské práce byly čtenáři v první kapitole představeny faktory rozvoje cestovního ruchu a definice rozvoje udržitelného cestovního ruchu. Druhá kapitola uvedla čtenáře do problematiky vymezení destinace a koncepce rozvoje cestovního ruchu na území České republiky a Ústeckého kraje. V závěru teoretické části byl představen pojem národní park a jeho rekreační a turistické využití.

Praktická část této práce se věnovala charakteristice cestovního ruchu na území regionu České Švýcarsko. Jádrem tohoto turistického regionu je Národní park České Švýcarsko, který je v turistickém a marketingovém pojetí chápán jako širší oblast Labských pískovců a oblasti Šluknovského výběžku. Hlavním předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu v této destinaci je ráz přírodní krajiny a jeho neobyčejně členité území s četnými kaňony, roklami a typickými skalními tvary, které vznikly v důsledku zvětrávání. Mezi turisticky nejvytíženější místa patří Pravčická brána, Jetřichovické vyhlídky a soutěsky řeky Kamenice. Celá tato destinace disponuje širokou nabídkou dopravních, stravovacích, sportovně-rekreačních a doplňkových služeb.

V regionu České Švýcarsko byl také zřízen destinační management, který je vedený destinační agenturou České Švýcarsko, o. p. s., v rámci které vznikl destinační fond. Důvodem vzniku tohoto fondu je společná koordinace aktivit a cílů jednotlivých členů působících v destinaci a podílejících se na rozvoji šetrného cestovního ruchu. Významným zdrojem rozvoje cestovního ruchu je také přeshraniční spolupráce s Národním parkem Saské

Švýcarsko a s jeho místní destinační agenturou Tourismusverband Sächsische Schweiz. e.V., se kterou se České Švýcarsko, o. p. s. snaží o propojení těchto dvou destinací, aby došlo k vytvoření jednotné destinace a ta pak byla schopna nabídnout návštěvníkům všechny standardní turistické služby. Mezi hlavní cíle této spolupráce patří zvyšování využití služeb veřejné dopravy, usměrňování toku návštěvníků a tvorba nabídky pro prodloužení pobytů. Jedním z cílů této spolupráce je také snaha o zápis na seznam památek UNESCO.

České Švýcarsko je destinace na dobré úrovni, která je schopna nabídnout návštěvníkům veškeré základní služby cestovního ruchu. Celkové hodnocení této destinace dotazovanými návštěvníky je velice pozitivní, z čehož je zřejmé, že není zcela jednoduché nalézt oblast, ve které by se České Švýcarsko mohlo dále zlepšovat. I přes velmi kladnou odezvu dotazníkového šetření, byla identifikována nespokojenost respondentů v oblasti dopravy, a to konkrétně v parkování, bezbariérovosti a veřejné dopravě. Autorka práce proto navrhla vybudování záchytných parkovišť v blízkosti vlakových zastávek, ze kterých mohou návštěvníci dále pokračovat veřejnou dopravou. Dalším návrhem je podpora využívání veřejné dopravy, a to například pomocí mobilní aplikace či návštěvnické karty. České Švýcarsko se také v rámci rozvoje cestovního ruchu snaží o lepší rozmístění návštěvníků v tomto regionu. Jedním z návrhů, jak tohoto docílit, může být využití virtuálního průvodce či natočení propagačního videa, a to ve prospěch lokalit, které nejsou tolik turisticky vytižené. Posledním návrhem na rozvoj cestovního ruchu v této lokalitě může být podpora aktivit mimo hlavní sezónu, mezi které patří především wellness rekreace.

Seznam použité literatury

- CzechTourism. 2016. *Destinační management ČR 2016* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: https://www.czechtourism.cz/getattachment/Instituturismu/Marketingovy-vyzkum/Analyzy/Turisticky-potencial-kraju-CR/Destinačni_management_final_v2.pdf.aspx?ext=.pdf
- CzechTourism. 2018. *Mapa turistických regionů a oblastí, kontakty* [online]. [cit. 2019-03-31]. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/nase-sluzby-pro-vas/spoluprace-s-regiony/mapa-turisticky-regionu-a-oblasti,-kontakty/>
- Česká divočina. 2017. *Miliony a miliardy pro národní parky* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://ceskadivocina.cz/cs/clanek/novinky/miliony-miliardy-pro-narodni-parky>
- Česká národní rada. 1992. *Zákon o ochranně přírody a krajiny* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/%24file/z114_1992.pdf
- České Švýcarsko, o. p. s. 2017. *Pěší výlety po Českosaském Švýcarsku* [online]. Krásná Lípa: Správa Národního parku České Švýcarsko, 2017 [cit. 2019-01-18]. ISBN 978-80-87248-47-8. Dostupné z: http://www.npcs.cz/sites/default/files/user_files/Publikace/180115_Pesi_vylety_Top_20_CZ.pdf
- České Švýcarsko. 2016. *Deklarace destinačního fondu* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: https://ops.ceskesvycarsko.cz/sites/default/files/blog/attachments/deklarace_df.pdf
- České Švýcarsko. 2016. *Držitelé certifikátu* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: https://ops.ceskesvycarsko.cz/sites/default/files/blog/attachments/drzitele_certifikatu_01-17_k4.pdf
- České Švýcarsko. 2017. *Podél Labe do Bad Schandau* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://www.region-ceskesvycarsko.cz/aktivni-vyziti/cyklotrasy/podel-labe-dobad-schandau>

- České Švýcarsko. 2017. *Výroční zpráva 2017* [online]. [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: https://ops.ceskesvycarsko.cz/sites/default/files/page/attachments/vyrocní_zprava_2017_ok.pdf
- České Švýcarsko. 2017. *Z Krásné Lípy přes skalní hrádky do Zadní Doubice* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://www.region-ceskesvycarsko.cz/aktivni-vyziti/cyklotrasy/krasna-lipa-zadni-doubice>
- České Švýcarsko. 2018. *Co tu dělat – sport* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://www.ceskesvycarsko.cz/cs/co-tu-delat/sport>
- České Švýcarsko. 2019. *Probíhající projekty* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://ops.ceskesvycarsko.cz/cs/projekty-probihajici>
- Českosaské Švýcarsko. 2006. *Regiony* [online]. [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: <http://www.ceskosaskesvycarsko.cz/regiony.html>
- ČSÚ. 2019. *Hromadné ubytovací zařízení České republiky – Děčín* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/huz/okhuz.jsp?k=CZ0421>
- ČSÚ. 2019. *Satelitní účet cestovního ruchu* [online]. [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/satelitni_ucet_cestovniho_ruchu
- Dráha NP. 2019. *Stanice a výlety* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://drahanp.cz/stanice-a-vylety/>
- DÚK. 2018. *Autobusové linky* [online]. [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: <https://jr.kr-ustecky.cz/LineList.aspx?mi=4&t=3>
- European Commission. 2018. *About EDEN* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/eden/about_en.
- FITCH SOLUTIONS GROUP LIMITED. *Czech Republic Tourism Report – Q4 2018* [online]. London: Fitch Solutions Group Limited, Fourth, 2018 ProQuest Central. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/2083975115?accountid=17116>
- Geoportál ŘSD. 2019. *Silniční a dálniční síť ČR* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://geoportal.rsd.cz/webappbuilder/apps/7/>

- Mapy.cz. 2019. *Základní mapa* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=14.4833708&y=50.9131393&z=12&source=muni&id=1693>
- Město Děčín. 2019. *Mapa Českého Švýcarska* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: https://www.idecin.cz/images/mapa_ceske_svycarsko.pdf
- MMR. 2013. *Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: [https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-\(1\)](https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-(1))
- MORRISON, Alastair M. 2013. *Marketing and Managing Tourism Destinations*. New York: Routledge. ISBN: 978-0-203-08197-6.
- MZP. 2018. *Národní parky* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/narodni_parky
- NPČŠ. 2017. *Ročenka 2017* [online]. [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: http://www.npcs.cz/sites/default/files/user_files/FTP_NO/Rocenky/Rocenka_2017.pdf
- Občanský monitoring. 2015. *EFTEC – Ekonomický přínos přírody v Národním parku Šumava činí 44 miliard Kč ročně* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <http://obcanskymonitoring.cz/?p=5020>
- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. 2014. *Ekonomika turismu: Turismus České republiky*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3643-3.
- PALATKOVÁ, Monika. 2011. *Marketingový management destinací*. Praha: GRADA Publishing. ISBN: 978-80-247-3749-2.
- RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: GRADA Publishing. ISBN: 978-80-247-4039-3.
- RYGLOVÁ, Kateřina. 2009. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. vyd. Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-80-7418-028-6.

- Správa Národního parku České Švýcarsko. 2019. *Příroda a krajina Českosaského Švýcarska* [online]. Krásná Lípa: Národní park České Švýcarsko [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <http://www.npcs.cz/priroda-krajina-ceskosaskeho-svycarska>
- THE WORLD BANK. 2018. *Population density – European union* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://data.worldbank.org/indicator/EN.POP.DNST?contextual=default&end=2017&locations=EU&start=1998&type=shaded&view=chart&year=2017>
- Trillex. 2018. *Fahrplan* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: https://www.laenderbahn.com/downloads/Fahrplan_19_akt_18_12_19.pdf
- Ústecký kraj. 2015. *Strategie rozvoje cestovního ruchu v Ústeckém kraj 2015-20* [online]. [cit. 2019-04-06]. Dostupné z: https://www.kr-ustecky.cz/assets/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1705356
- VYSTOUPIL, Jiří, Martin ŠAUER, Andrea HOLEŠINSKÁ, Josef KUNC, Dan SEIDEGLAN a Petr TONEV. 2011. *Geografie cestovního ruchu České republiky*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN: 978-80-7380-340-7.
- WTTC. 2018. *Economic impact 2018 World* [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic-impact-research/regions-2018/world2018.pdf>

Seznam příloh

Příloha A	Seznam turistických informačních center.....	64
Příloha B	Seznam držitelů certifikátu DF.....	65
Příloha C	Seznam TOP 20 nejlepších výletů po Českosaském Švýcarsku	66
Příloha D	Mapa turistických atrakcí	67
Příloha E	Cyklotrasa Děčín – Bad Schandau	68
Příloha F	Cyklotrasa Krásná Lípa – Zadní Doubice	69
Příloha G	Vzor dotazníku	70

Přílohy

Příloha A Seznam turistických informačních center

Tabulka 2: Turistická informační centra v regionu České Švýcarsko a Šluknovsko v roce 2015

Obec	Název	Provoz
Brtníky	Centrum turistiky a Galerie Ametyst	Toto informační centrum je v současnosti uzavřeno.
Česká Kamenice	Městské informační centrum	Celoroční provoz (PO - SO)
Děčín	Informační centrum zámek Děčín	Celoroční provoz (PO - SO)
Děčín	Informační středisko Hotel U Zeleného stromu	Celoroční provoz (1. Květen - 31. Říjen denně; 1. Listopad - 30. Duben - SO a NE)
Děčín	Městské informační centrum Atlantik	Celoroční provoz (denně)
Děčín	Městské informační centrum Nádraží (Podmokly)	Celoroční provoz (denně)
Hřensko	České Švýcarsko - turistické informace	Celoroční provoz (denně)
Hřensko - Pravčická brána	Informační centrum Českého Švýcarska - Pravčická brána	Celoroční provoz (denně)
Jetřichovice	Informační středisko Jetřichovice	duben (PÁ, SO, NE); květen - září (denně); říjen (PO, SO, NE)
Jičetín pod Jedlovou	Informační centrum Místní akční skupiny Šluknovsko	listopad - duben (ÚT - NE); květen - říjen (ÚT - PÁ)
Kamenický Šenov	Prácheň - Městské informační centrum	červenec - srpen (denně); duben - květen, září - říjen (ST - NE)
Krásná Lípa	Informační středisko Českého Švýcarska	Celoroční provoz (denně)
Lipová	Informační centrum	Celoroční provoz (denně)
Mikulášovice	Informační centrum Mikulášovice	duben - prosinec (denně)
Nový Bor	Turistické informační centrum	říjen - duben (PO - PÁ), květen - září (denně)
Rumburk	Městské informační centrum Rumburk	květen - září (PO - SO), říjen - duben (PO - PÁ)
Srbská Kamenice	Informační středisko Srbská Kamenice	Celoroční provoz (denně)
Šluknov	Regionální informační centrum	Celoroční provoz (denně)
Varnsdorf	Městské informační středisko REGIA a.s.	Celoroční provoz (ÚT - NE)

Zdroj: Ústecký kraj, 2015

Příloha B Seznam držitelů certifikátu DF



Držitelé CERTIFIKÁTU člena Destinačního fondu Českého Švýcarska za podporu regionu České Švýcarsko a za společné sdílení hodnot šetrného cestovního ruchu

Kategorie Víze:	Kategorie Rozvoj:	Kategorie Reklama:	Kategorie Reklama:
Ústecký kraj	Benešov nad Ploučnicí	Agentura Cottage	MAS Český sever o. s.
Správa národního parku České Švýcarsko	Doubice	AJETO spol. s r.o.	MAS Labské skály
Statutární město Děčín	Česká Kamenice	Apartmánový dům Stará mlékárna	Nobilis Tilia s.r.o.
Kategorie Marketing:	Dolní Poustevna	Apartmán Vysoká Lípa	Penzion a restaurace Česká hospoda
Berghotel Bastei	Hřensko	Aquapark Děčín	Penzion Dvůr Pohody
Hotel Zámeček	Chřibská	Apartmán MIRROR	Penzion Mencl
Dopravní podnik města Děčín a.s.	Janov	CK a Cyklopůjčovna Enthusia	Penzion Tokaň 81
Doubické chalupy	Jetřichovice	Kola Brabec	Penzion U Matyáše
Hotel a restaurace JEF	Jičetín pod Jedlovou	Herbyservis	Penzion a hostinec Kyjovská terasa
Hotel Bellevue	Jiříkov	Cayman Travel	Penzion a restaurace Balníka
Hotel Lužan	Kamenický Šenov	Hotel Belveder	Penzion AROSA
Hotel Praha	Krásná Lípa	Hotel Lípa	Penzion Kamzík
Lípa Resort	Kytlice	Hotel Jedlová	Penzion Na Stodolci
Hotel Ostrov	Lipová	Hradní restaurace s ubytovnou Tolštejn	Penzion Nový svět
Golf Janov (Event Time s.r.o.)	Mikulášovice	Sportovní areál Jedlová	Penzion Relax
Zámek Děčín	Rumburk	Penzion Permon	Penzion Romantic Chateau
Wellness Hotel Zlatá lípa	Rybníště	Rekreační středisko Bajtlích	Penzion U Rybníku
Zoologická zahrada Děčín	Růžová	Hotel U Zeleného stromu	Penzion Nad Soutěskami
HUDY sport	Srbská Kamenice	Hotel Výpěž	Penzion Na Vyhlídce Mezná
Hotel Česká Koruna	Staré Křečany	Chalupa Gabriela	Penzion U Vyhlídky Dolní Chřibská
NORTHERN HIKES	Šluknov	Penzion a restaurace U Fořta	Penzion Zvoneček
	Tisá	Seníky a informační centrum Mezní louka	Penzion Lucie
	Prysk	Kemp Mezní Louka a Apartmány Celnice	Apartmány Václavov
		JV RANCH	Penzion Na Bělidle
		Stará hospoda	Ubytování Na Výšinkách
		KČT Krásná Lípa	Penzion U Stašáků
		KČT Janov	Penzion U Nás
		Křínický pivovar	Penzion a restaurace Dřevák
		Pivovar Kocour	Penzion Falkenštejn
		Loretánská kaple s ambity v Rumburku	Restaurace Starý mlýn

Příloha C Seznam TOP 20 nejlepších výletů po Českosaském Švýcarsku

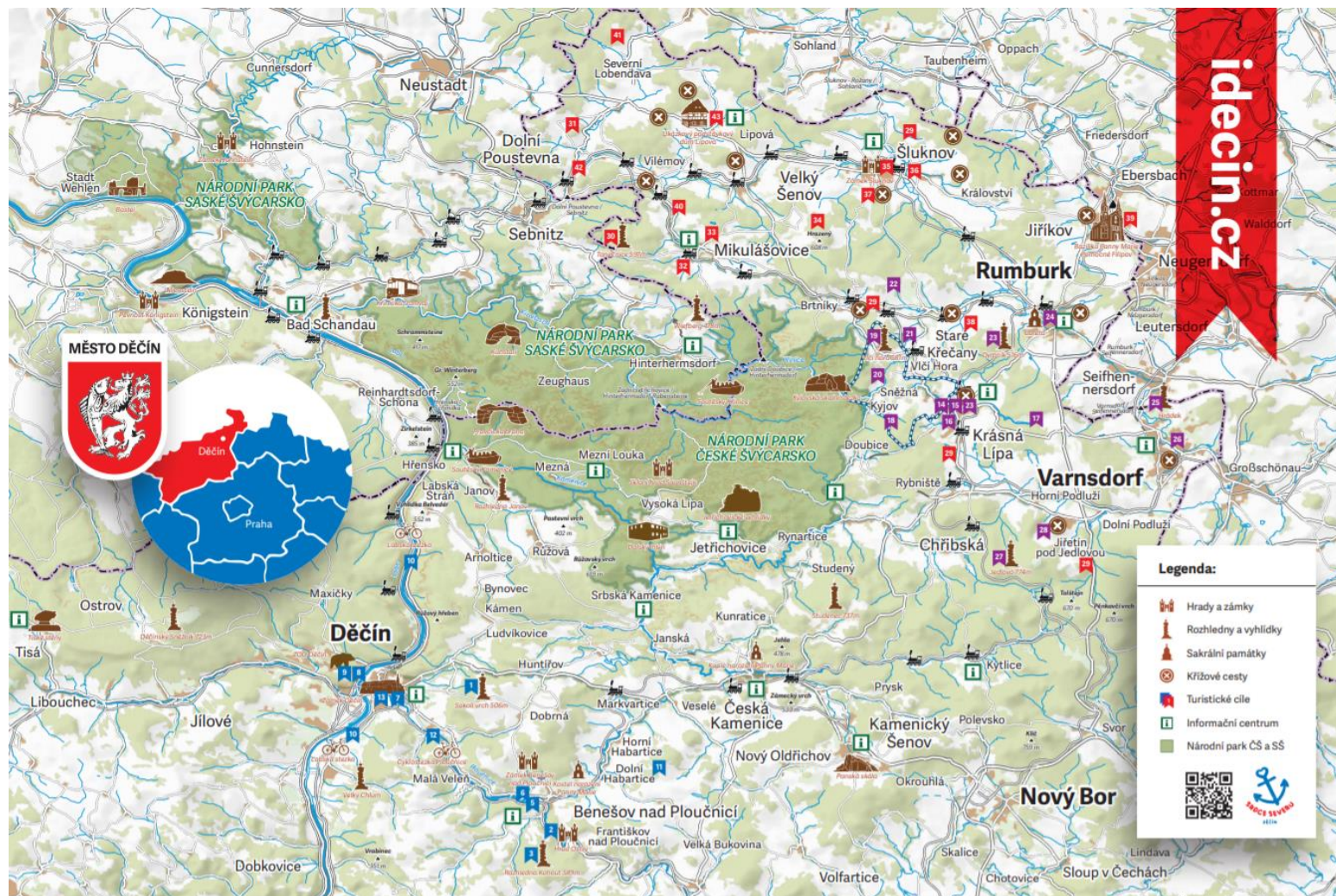
Pěší výlety po Českosaském Švýcarsku Turistické trasy na pravém i levém břehu Labe

Obsah:

1. Tisá – Ostrov – Děčínský Sněžník – Jílové	4
2. Tisá – Rájec – Grenzplatte – Ottomühle – Herkulovy sloupy – Schweizermühle – Bielatal	6
3. Sněžník – Rosenthal – Katzstein – Cunnersdorf – Papststein – Papstdorf – Bad Schandau	8
4. Dolní Žleb – vodopád Klopotského potoka – (Velký Zschirnstein) – Česká brána – Dolní Žleb	10
5. Hřensko – Schöna – Zirkelstein – Schöna – Kaiserkrone – Schmilka – Hirschmühle	12
6. Zámek Děčín – Pastýřská stěna – Děčín Bělá	14
7. Děčín – Kvádrberg – Labská stráž – Růžový hřeben – Belveder – Dolní Žleb	16
8. Hřensko – rozhledna Janov – Hájenky – Mezní můstek – Divoká soutěska – Mezní Louka	18
9. Hřensko – Edmundova soutěska – Mezná – Mezní Louka – Pravčická brána – Hřensko	20
10. Jetřichovice – Koliště – Pohovka – Rudolfův kámen – Vilemínina stěna – Mariina skála – Jetřichovice	22
11. Jetřichovice – Dolský mlýn – Kamenická Stráň – Pastervní vrch – Růžová	24
12. Jetřichovice – Haťový důl – Falkenštejn – Tokáň – Panenská jedle – Vlčí deska – Niedermühle – Hinterhermsdorf	26
13. Vysoká Lípa – Šaunštejn – Malá Pravčická brána – Zadní Jetřichovice – Obere Schleuse – Niedermühle – Zadní Doubice – údolí Bílého potoka – Mikulášovice horní	28
14. Krásná Lípa – Kamenná Horka – Kyjov – Turistický most – Brtníky	30
15. Krásná Lípa – Köglerova stezka – Krásná Lípa	32
16. Doubice – Tokáň – Rynartice – Pavlinino údolí – Jetřichovice	34
17. Mikulášovice – Weifberg – Wachberg – Tanečnice – Mikulášovice	36
18. Česká Kamenice – Kamenický Šenov – Prácheň	38
19. Česká Kamenice – Filipov – Srbská Kamenice – Všemily – Jetřichovice	40
20. Jiřetín pod Jedlovou – Jedlová – Tolštejn – železniční stanice Jedlová	42
Mapa	44

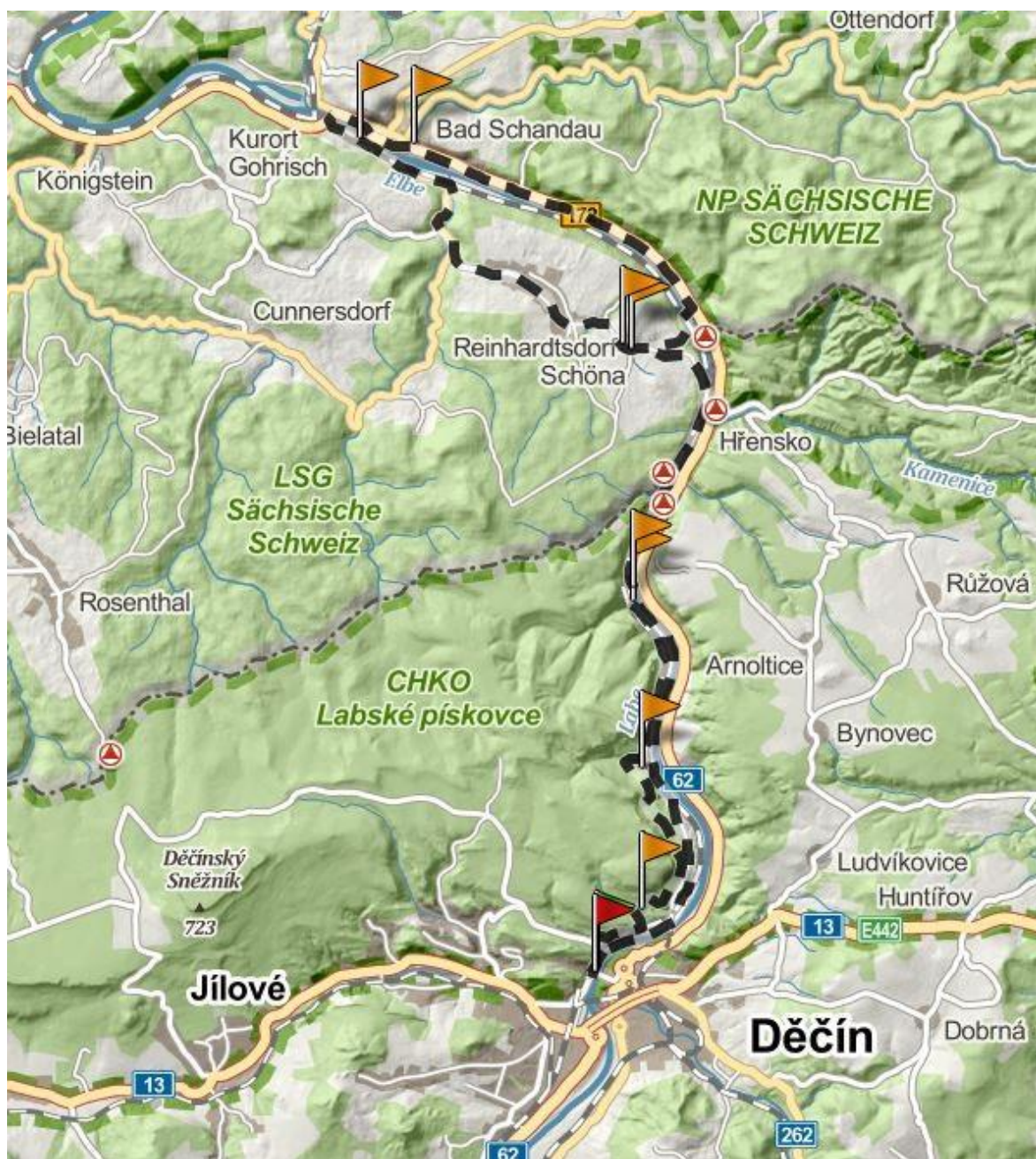
Zdroj: České Švýcarsko, o. p. s., 2017

Příloha D Mapa turistických atrakcí



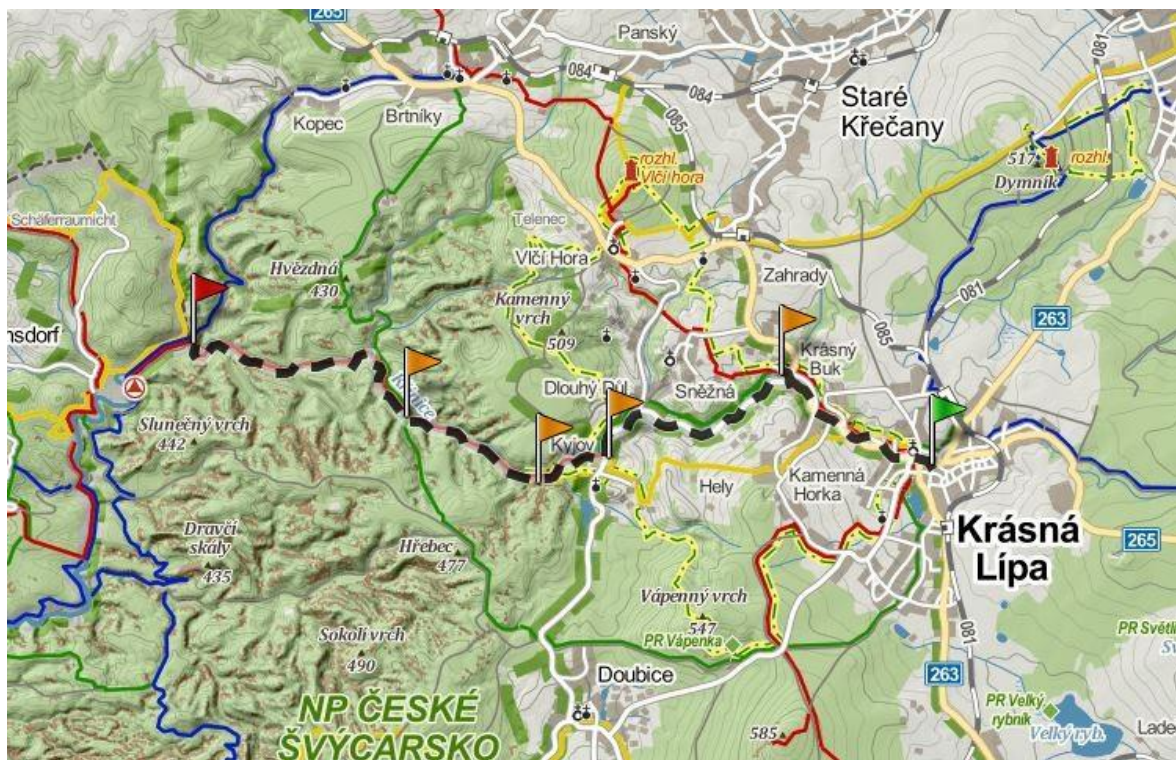
Zdroj: Město Děčín, 2019

Příloha E Cyklotrasa Děčín – Bad Schandau



Zdroj: České Švýcarsko, 2017

Příloha F Cyklotrasa Krásná Lípa – Zadní Doubice



Zdroj: České Švýcarsko, 2017

Příloha G Vzor dotazníku

Dotazník pro návštěvníky Českého Švýcarska

Vážení návštěvníci,

věnujte prosím několik minut svého času k vyplnění tohoto dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro vypracování bakalářské práce. Dotazník je zaměřen na spokojenost návštěvníků s destinací České Švýcarsko a jeho vyplnění Vám zabere 5 minut. Odpověď u uzavřených otázek křížkujte, na otevřené otázky odpovídejte jedním slovem či větou. Dotazník je anonymní a Vaše odpovědi budou použity pouze pro potřeby bakalářské práce. Vyplněný dotazník prosím předejte tazatelům nebo pracovníkům informačního střediska.

Děkuji Vám za pomoc a čas strávený vyplněním tohoto dotazníku.

Veronika Podhorská

studentka Technické Univerzity v Liberci

1. Do jaké věkové kategorie patříte?

- | | | |
|------------------------------------|------------------------------------|--|
| <input type="checkbox"/> do 18 let | <input type="checkbox"/> 27–35 let | <input type="checkbox"/> 46–65 let |
| <input type="checkbox"/> 18–26 let | <input type="checkbox"/> 36–45 let | <input type="checkbox"/> 66 a více let |

2. Co se Vám vybaví, když se řekne NP České Švýcarsko (určité místo, zážitky, příroda atd.):

3. Jak jste se o Českém Švýcarsku dozvěděl/a?

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> Region znám, bydlím tu nebo v jeho blízkosti | <input type="checkbox"/> Propagační materiály – letáky, billboardy |
| <input type="checkbox"/> Osobní doporučení | <input type="checkbox"/> Média – tisk, rozhlas, televize |
| <input type="checkbox"/> Facebook | |
| <input type="checkbox"/> Internet | |

4. Jak často České Švýcarsko navštěvujete?

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> Jsem zde poprvé | <input type="checkbox"/> Jezdím sem 1 – 3x do roka |
| <input type="checkbox"/> Byl/a jsem zde 2x – 4x. | <input type="checkbox"/> Jezdím sem častěji |
| <input type="checkbox"/> Byl/a jsem zde 5x – 10x | |

5. Odkud jste do Českého Švýcarska přicestoval/a?

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> Z oblasti severozápadní Čechy | <input type="checkbox"/> Jiná oblast ČR či zahraničí:
_____ |
| <input type="checkbox"/> Z oblasti Českolipska a Jizerských hor | |
| <input type="checkbox"/> Z oblasti středních Čech | |

6. Co jste využili nebo využíváte při plánování výletů na tomto území? (výběr z více možností)

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> Webové stránky Českého Švýcarska | <input type="checkbox"/> Informační centra |
| <input type="checkbox"/> Webové stránky obcí | <input type="checkbox"/> Jiné: _____ |
| <input type="checkbox"/> Tištěné materiály – knihy, mapy | |

7. Jaký typ rekreace zde vyhledáváte? (výběr z více možností)

- | | |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> Pěší turistika | <input type="checkbox"/> Horolezectví |
| <input type="checkbox"/> Cykloturistika | <input type="checkbox"/> Pozorování přírody |
| <input type="checkbox"/> Návštěvy památek, kulturních či sportovních akcí | <input type="checkbox"/> Wellness nebo zdravotní rekreace |
| | <input type="checkbox"/> Jiné: _____ |

8. S kým nejčastěji do Českého Švýcarska cestujete?

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> Sám/a | <input type="checkbox"/> S partnerem/partnerkou |
| <input type="checkbox"/> S přáteli | <input type="checkbox"/> V rámci organizovaného výletu |
| <input type="checkbox"/> S rodinou a dětmi | |

9. Jak jste do NP České Švýcarsko přijel/a?

- Pěšky
 Na kole
 Vlastním autem
 Veřejnou dopravou
 Jiné: _____

10. Pokud cestujete v destinaci autem, uveďte prosím důvod proč:

11. Využíváte, nebo jste někdy využil/a některý z nabízených druhů veřejné dopravy na území NP České Švýcarsko (můžete vybrat více možností)

- Dráha Národního parku U28 (Děčín – Bad Schandau – Mikulášovice – Rumburk)
- Turistický vlak U27 (Mikulášovice – Panský – Krásná Lípa/Staré Křečany – Rumburk)
- Vlak U8 (Děčín – Kytlice – Jedlová – Krásná Lípa – Rumburk)
- Turistický autobus 434 (Děčín – Hřensko – Mezní Louka – Jetřichovice – Doubice – Krásná Lípa)
- Expres národního parku a Pevnostní expres (Mezná – Bad Schandau – Königstein)
- Turistický autobus 434 (Děčín – Hřensko – Mezní Louka – Jetřichovice – Doubice – Krásná Lípa)
- Turistický autobus 435 (Česká Kamenice – Labská stráň – Janov – Hřensko – Schmilka)
- Lodní turistická doprava (Děčín – Hřensko – Bad Schandau)
- Hřenský expres (Hřensko – Mezní Louka – Hřensko)
- Žádný z nich, ale vím, že je možnost je využít.
- Žádný a nevěděl/a jsem o této možnosti.

12. Jak hodnotíte aspekty Českého Švýcarska? (Známkování jako ve škole: 1 – nejlepší; 5 – nejhorší)

	1	2	3	4	5
Příroda, krajina	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ubytování	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Stravovací zařízení	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Turistické informace	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kultura	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Památky	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Veřejná doprava	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bezbariérovost	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Značení cest a tras	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Parkování	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

13. Doporučili byste návštěvu Českého Švýcarska svým známým?

Určitě ano

Spíše ano

Spíše ne

Určitě ne

Máte nějaké další návrhy či připomínky?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku.